ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
Τηλέφωνο: 2103382212
Fax: 2103616464
E-mail: mariatrian@acci.gr

Αθήνα,04/07/2017
Αριθ.Πρωτ.:826126

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» και ΑρΓεΜΗ 3241501000 .**

Την **04/07/2017** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ** και αριθμό ΓΕΜΗ **3241501000**:
Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1110220 οι εγκεκριμένες από την 12/06/2017 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2016 έως 31/12/2016.
Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1110221 η από 12/06/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2017 έως 31/01/2017:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«KPMG ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε.»**, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 114.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 11628/17 / 28/06/2017).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

Μ Ε Λ Ι Σ Σ Α Κ Ι Κ Ι Ζ Α Σ Α. Β. Ε. Ε. Τ Ρ Ο Φ Ι Μ Ω Ν

Όμιλος Επιχειρήσεων

ΑΡ. Μ. Α.Ε. 32075/01/Β/94/94(99) Γ.Ε.ΜΗ 3241501000

ΒΙΩΝΟΣ 1, 104 43 ΑΘΗΝΑ

Στοιχεία και πληροφορίες της χρήσεως 2016 (1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016) - Ποσά σε Ευρώ

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του του Ομίλου "ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ". Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον Όμιλο ή την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας, όπου αναρτώνται οι ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

Αρμόδια Νομαρχία : Αθηνών
Διεύθυνση διαδικτύου μητρικής Εταιρείας : www.melissa.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου : Γεώργιος Αλ. Κίκιζας Πρόεδρος, Αλέξανδρος Γ. Κίκιζας Διευθύνων Σύμβουλος,
Γεώργιος Ευσταθόπουλος Μέλος, Λεωνίδας Βαρβασαινίτης Μέλος, Δημήτριος Βέττας Μέλος, Αθανάσιος Τζαβέλλας Μέλος και Γεώργιος Παπανδριανός Μέλος.
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων : 19 Μαΐου 2017
Νόμιμος Ελεγκτής: Παναγιώτης Μπούντρος ΑΜ ΣΟΕΛ 22011
Ελεγκτική Εταιρεία : KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών : Γνώμη με επιφύλαξη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Πωλήσεις	**60.141.515**	**62.197.597**	**56.729.890**	**58.733.389**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	672.175	329.008	589.842	250.899
Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	-32.490.766	-36.424.876	-31.024.520	-34.991.920
Έξοδα προσωπικού	-8.587.478	-8.373.301	-7.479.946	-7.327.668
Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	-4.592.224	-5.304.256	-4.149.538	-4.769.545
Αποσβέσεις	-2.214.813	-2.246.917	-2.157.221	-2.182.487
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	-6.968.246	-6.499.614	-6.453.053	-6.022.824
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων	**5.960.162**	**3.677.642**	**6.055.455**	**3.689.845**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	47.589	56.569	51.497	58.620
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-512.834	-659.105	-421.469	-593.745
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**-465.245**	**-602.536**	**-369.972**	**-535.126**
Κέρδη προ φόρων	**5.494.917**	**3.075.106**	**5.685.483**	**3.154.719**
Φόρος εισοδήματος	-1.978.073	-1.762.727	-1.833.990	-1.726.240
Κέρδη μετά από φόρους	**3.516.843**	**1.312.379**	**3.851.493**	**1.428.479**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Κέρδη μετά από φόρους που αναγνωρίσθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	**3.516.843**	**1.312.379**	**3.851.493**	**1.428.479**
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	-22.756	4.102	-	-
	-22.756	**4.102**	**-**	**-**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων				
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-35.235	36.295	-35.235	36.295
Φόρος εισοδήματος, λοιπών αποτελεσμάτων	10.218	-10.526	10.218	-10.526
	-25.017	**25.769**	**-25.017**	**25.769**
Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά από φόρους	**-47.773**	**29.871**	**-25.017**	**25.769**
Συνολικά έσοδα	**3.469.070**	**1.342.250**	**3.826.476**	**1.454.249**
Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Εταιρείας	3.445.737	1.298.252	3.826.476	1.454.249
Τρίτους	23.333	43.998	-	-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Περιουσιακά Στοιχεία				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	33.699.101	33.617.619	33.522.897	33.471.005
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.058.737	1.088.925	1.053.169	1.081.009
Υπεραξία	1.644.702	1.644.702	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	-	-	3.077.260	2.265.110
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	49.705	110.905	49.074	110.274
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**36.452.244**	**36.462.151**	**37.702.400**	**36.927.398**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Αποθέματα	14.782.882	13.934.509	13.951.846	13.184.603
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	15.061.284	17.483.129	14.082.950	16.853.869
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.499.231	3.394.236	2.309.808	3.080.566
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**32.343.398**	**34.811.873**	**30.344.604**	**33.119.037**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**68.795.642**	**71.274.024**	**68.047.004**	**70.046.435**
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	5.783.840	5.783.840	5.783.840	5.783.840
Αποθεματικά	22.938.548	22.889.340	22.937.729	22.867.349
Υπόλοιπο κερδών εις νέον	20.585.424	18.584.158	21.165.662	18.759.780
Ίδια κεφαλαία που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**49.307.812**	**47.257.339**	**49.887.231**	**47.410.969**
Δικαιώματα τρίτων	**414.691**	**407.179**	**-**	**-**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**49.722.504**	**47.664.517**	**49.887.231**	**47.410.969**
Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	2.002.727	17.476	2.000.000	-
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	4.779.386	5.124.972	4.810.497	5.277.167
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**8.109.239**	**6.428.673**	**8.118.260**	**6.553.159**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	2.563.425	10.072.896	2.407.815	9.636.770
Φόρος εισοδήματος	1.127.639	445.237	1.136.864	439.553
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.243.618	6.645.158	6.496.835	6.005.983
Προβλέψεις	29.218	17.543	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**10.963.900**	**17.180.834**	**10.041.514**	**16.082.306**
Σύνολο υποχρεώσεων	**19.073.139**	**23.609.507**	**18.159.774**	**22.635.466**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	**68.795.642**	**71.274.024**	**68.047.004**	**70.046.435**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη μετά από φόρους	3.516.843	1.312.379	3.851.493	1.428.479
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.214.813	2.246.917	2.157.221	2.182.487
Προβλέψεις	1.100.000	458.978	1.100.000	450.000
Κέρδη από πώληση παγίων	-16.462	-3.338	-	-
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	465.245	602.536	369.972	535.126
Έξοδα από παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από υπηρεσία	208.195	104.455	198.647	104.198
Φόρος εισοδήματος	1.978.073	1.762.727	1.833.990	1.726.240
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες προ μεταβολών από κεφάλαιο κίνησης και προβλέψεις	**9.466.709**	**6.484.654**	**9.511.323**	**6.426.530**
Μεταβολές σε:				
- Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	61.200	20.407	61.200	20.407
- Αποθέματα	-848.374	1.927.723	-767.243	1.675.451
- Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.774.731	-452.572	2.123.805	-382.758
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	513.390	-2.476.813	446.475	-2.629.238
- Πληρωμές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-202.111	-52.275	-202.111	-52.275
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**10.765.543**	**5.451.124**	**11.173.449**	**5.058.116**
Τόκοι πληρωθέντες	-456.762	-554.754	-470.383	-555.626
Φόρος εισοδήματος καταβληθείς	-1.667.172	-550.951	-1.595.121	-510.039
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) λειτουργικές δραστηριότητες	**8.641.609**	**4.345.419**	**9.107.945**	**3.992.450**
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	-	-	-812.151	-
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	32.130	38.250
Εισπράξεις από πώληση ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων	-	2.748	-	18.010
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	-91.113	-13.458	-86.953	-5.109
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	-2.202.187	-1.135.103	-2.094.858	-1.093.316
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) επενδυτικές δραστηριότητες	**-2.293.300**	**-1.145.813**	**-2.961.832**	**-1.042.165**
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-
Αντληθέντα δάνεια	2.000.000	123.802	2.000.000	-
Εξοφλήσεις δανείων	-7.497.106	-1.708.414	-7.228.955	-1.554.837
Μερίσματα πληρωθέντα	-1.748.786	-396.884	-1.687.916	-300.134
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**-7.245.892**	**-1.981.496**	**-6.916.871**	**-1.854.971**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα χρηματικά διαθέσιμα & ισοδύναμα	**-897.581**	**1.218.110**	**-770.757**	**1.095.314**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών διαθεσίμων και ισοδυνάμων θυγατρικών εξωτερικού	2.576	-384		
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 1η Ιανουαρίου	3.394.236	2.176.509	3.080.566	1.985.252
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 31η Δεκεμβρίου	**2.499.231**	**3.394.236**	**2.309.808**	**3.080.566**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	**47.664.517**	**46.719.152**	**47.410.969**	**46.256.855**
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	3.516.843	1.312.379	3.851.493	1.428.479
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στα Ίδια κεφάλαια	-47.773	29.870	-25.017	25.769
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	**3.469.070**	**1.342.249**	**3.826.476**	**1.454.248**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	-	-	-
Μερίσματα	-1.411.084	-396.884	-1.350.214	-300.134
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	**49.722.504**	**47.664.517**	**49.887.231**	**47.410.969**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες:

1. Οι Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (οι "Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις") έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι λογιστικές αρχές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016 είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 αφού ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόσθηκαν από την Εταιρεία από 1.1.2016. Σχετική αναφορά γίνεται επίσης και στη σημείωση 3 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016.
2. Επί των παγίων στοιχείων δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.
3. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου από τις φορολογικές αρχές παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 11 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016. Σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τις χρήσεις 2011,2012 και 2013 διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/94 καθώς και τη σχετική ερμηνευτική εγκύκλιο ΠΟΛ. 1159/2011. Ομοίως για τις χρήσεις 2014 & 2015 διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν.4174/2013. Για τις ανωτέρω χρήσεις εκδόθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα που ορίζει ο νόμος, ενώ για την τρέχουσα χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη ο εν λόγω έλεγχος. Η Διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.
4. Για τις επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων καθώς και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται σχετική αναφορά στη σημείωση 28 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.
5. Τα ποσά των αγορών/εξόδων και πωλήσεων/εσόδων από και προς τις συνδεδεμένες εταιρείες σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης, ανέρχονται στο ποσό των €0,9 εκατ. και € 4,3 εκατ. αντίστοιχα (2015: €1,0 εκατ. και € 4,0 εκατ. αντίστοιχα). Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς τις συνδεδεμένες εταιρείες στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, ανέρχονται στο ποσό των € 1,6 εκατ. και € 0,1 εκατ. αντίστοιχα (2015: €1,8 εκατ. και € 0,2 εκατ. αντίστοιχα). Τα ποσά των βραχυπρόθεσμων παροχών και παροχών συνταξιοδότησης των ανωτάτων στελεχών του Ομίλου ανέρχονται σε € 1,3 εκατ. (2015: € 0,7 εκατ.).
6. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού για την τρέχουσα περίοδο ήταν 272 άτομα στον 'Ομιλο και 222 άτομα στην Εταιρεία (2015: 273 και 221 άτομα αντίστοιχα).
7. Η Έκθεση ελέγχου Ορκωτού Ελεγτή Λογιστή επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει επιφύλαξη σχετικά με τις ανοιχτές φορολογικά χρήσεις των θυγατρικών της Εταιρείας.

Αθήνα 19 Μαΐου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 833319/14	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ.ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΜ 208469/15	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΒΑΡΒΑΣΑΙΝΙΤΗΣ ΑΔΤ ΑΒ 616633/06 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 31078	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΛΑΖΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔΤ ΑΜ 172978/15 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 13474

ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2016

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΑΡ. Μ. ΑΕ: 32075/01/Β/94/94 (99)

ΑΡ. ΓΕΜΗ: 3241501000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

	Σελίδα
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου επί των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	3
Ενοποιημένη και Ατομική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	8
Ενοποιημένη και Ατομική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	9
Ενοποιημένη και Ατομική Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	10
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	11
Ατομική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	12
Ενοποιημένη και Ατομική Κατάσταση Ταμειακών Ροών	13
Σημειώσεις επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	14
1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία	14
2. Βάση κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	14
3. Βασικές λογιστικές πολιτικές	15
4. Λοιπά λειτουργικά έσοδα	34
5. Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	34
6. Έξοδα προσωπικού	34
7. Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	35
8. Αποσβέσεις	35
9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα	35
10. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	35
11. Φόροι εισοδήματος	36
12. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	37
13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	38
14. Υπεραξία	39
15. Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	39
16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	40
17. Αποθέματα	40
18. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	40
19. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	41
20. Μετοχικό κεφάλαιο	41
21. Μερίσματα	41
22. Αποθεματικά	42
23. Δανειακές υποχρεώσεις	42
24. Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	43
25. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	44
26. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	46
27. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη	46
28. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	47
29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα	48
30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης	54
Έκθεση ελέγχου ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	

Κύριοι Μέτοχοι,

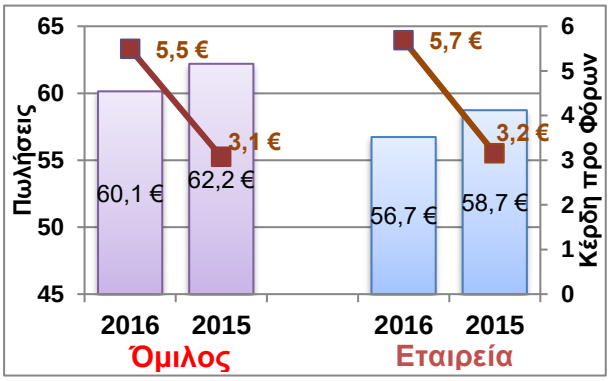
Σύμφωνα με τα άρθρα 43α, 107Α και 136 του Κ.Ν. 2190/1920, υποβάλλουμε στη Γενική Συνέλευσή σας τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ για τη χρήση 2016 που έχουν ετοιμασθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») καθώς και οι θυγατρικές της εταιρείες αποτελούν τον Όμιλο ΜΕΛΙΣΣΑ – ΚΙΚΙΖΑΣ (ο « Όμιλος»).

Η παρούσα έκθεση καθώς και οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν την πραγματική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

1. Γενική ανασκόπηση

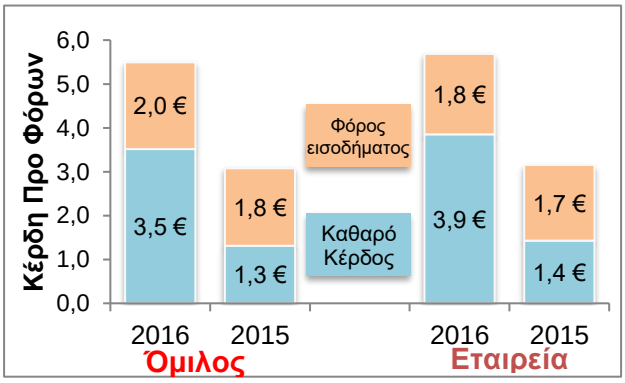
Η ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ συνέχισε και κατά το 2016 την εξαιρετική της πορεία! Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε η αύξηση του όγκου των πωλήσεων κατά 2,1% σε σχέση με το 2015 και ειδικά των εξαγωγών κατά 13,1%. Το 2016 εξήχθησαν προϊόντα σε 37 χώρες. Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε στα € 60,1 εκατομμύρια περίπου και της Εταιρείας στα € 56,7 εκατομμύρια περίπου παρουσιάζοντας μείωση 3,3% και 3,4% αντίστοιχα σε σχέση με το 2015, λόγω μειώσεων στην τελική τιμή πώλησης των προϊόντων που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τιμών των α' υλών και στις αυξημένες προσφορές προς τον καταναλωτή



Η χρήση υπήρξε ιδιαίτερα κερδοφόρα για τον Όμιλο παρόλη την μικρή μείωση του κύκλου εργασιών. Τα προ φόρου κέρδη του Ομίλου ανήλθαν σε € 5,5 εκατομμύρια περίπου και αυτά της Εταιρείας σε € 5,7 εκατομμύρια περίπου, τα οποία είναι αυξημένα κατά 78,7% και 80,2% αντίστοιχα, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Η βελτίωση αυτή οφείλεται στην μείωση της τιμής αγοράς των Α' Υλών (σιτάρι - σιμιγδάλι), στη βελτίωση του μείγματος πωλήσεων, στα επιτυχημένα λανσαρίσματα νέων προϊόντων και στην συγκράτηση μέρους των λειτουργικών δαπανών που υπερκάλυψαν την μείωση του κύκλου εργασιών.

2. Εξέλιξη των εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα καθαρά (μετά από φόρους) κέρδη του Ομίλου ανήλθαν σε € 3,5 εκατομμύρια περίπου και της Εταιρείας σε € 3,9 εκατομμύρια περίπου, σημειώνοντας σημαντική άνοδο σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.



Στην μεταβολή των καθαρών αποτελεσμάτων συνέβαλαν οι ακόλουθοι λόγοι:

- Οι καθαρές πωλήσεις του Ομίλου μειώθηκαν κατά 3,3% και της Εταιρείας κατά 3,4%, λόγω κυρίως της μείωσης των τελικών τιμών.
- Το κόστος από την μεταβολή αποθεμάτων - αναλώσεις υλών και υλικών του Ομίλου μειώθηκε κατά 10,8% και της Εταιρείας κατά 11,3%, λόγω κυρίως της μείωσης της τιμής των Α' Υλών.
- Οι αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων του Ομίλου μειώθηκαν κατά 13,4% και της Εταιρείας κατά 13,0%, λόγω κυρίως της μείωσης των δαπανών ενέργειας.
- Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 7,2% και της Εταιρείας κατά 7,1%, λόγω κυρίως της αύξησης των προβλέψεων για απομείωση απαιτήσεων.
- Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου μειώθηκαν κατά 22,8% και της Εταιρείας κατά 30,9%, λόγω κυρίως της μείωσης των δανείων.

3. Οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας

Κατά την κλειόμενη χρήση, συνέβησαν μεταβολές στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως:

- Οι Συμμετοχές της Εταιρείας αυξήθηκαν κατά 35,9% λόγω της συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας Atlanta Am Sp. z o.o.
- Τα Αποθέματα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 6,1% και της Εταιρείας κατά 5,8%, λόγω κυρίως της συγκυριακής αύξησης των αγορών εμπορευμάτων στο τέλος της χρήσης.
- Οι Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου μειώθηκαν κατά 13,8% και της Εταιρείας κατά 16,4%, λόγω της μείωσης των υπολοίπων των πελατών και των πρόσθετων προβλέψεων για απομείωση απαιτήσεων.
- Τα Ταμειακά Διαθέσιμα του Ομίλου μειώθηκαν κατά 26,4% και της Εταιρείας κατά 25,0%, λόγω της επαναφοράς τους στα κανονικά επίπεδα μετά την σημαντική αύξηση την προηγουμένη χρήση.
- Το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου αυξήθηκε κατά 4,5% και της Εταιρείας κατά 5,4%, λόγω κυρίως των κερδών της χρήσης.
- . Το σύνολο των Δανείων για τον Όμιλο και την Εταιρεία μειώθηκε περαιτέρω, λόγω κυρίως των θετικών αποτελεσμάτων και της βελτιωμένης χρηματοοικονομικής διαχείρισης.
- Οι Φόροι Εισοδήματος Πληρωτέοι για τον Όμιλο και την Εταιρεία αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω της αύξησης των κερδών της Εταιρείας κατά την κλειόμενη χρήση.
- Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 9,0% και της Εταιρείας κατά 8,2%, λόγω των αυξημένων αγορών εμπορευμάτων στο τέλος της χρήσης, αλλά και της επαναφοράς των όρων πίστωσης των προμηθευτών εξωτερικού σε ορθολογικότερα επίπεδα μετά τις αναταράξεις την προηγούμενης χρήσης.

Οι βασικοί αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως έχουν ως εξής:

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2016	2015	2016	2015
Δείκτης οικονομικής αυτάρκειας	Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	261%	202%	275%	209%
Δείκτης βαθμού χρηματοδοτήσεως των ακινητοποιήσεων από Ίδια Κεφάλαια	Ίδια Κεφάλαια / Πάγια	136%	131%	132%	128%
Δείκτης απεικονίσεως γενικής ρευστότητας	Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	295%	203%	302%	206%

4. Σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως

Κύριο χαρακτηριστικό της κλειόμενης χρήσης ήταν οι ανακατατάξεις στο χώρο του λιανικού εμπορίου. Η απορρόφηση / συγχώνευση παλαιών μεγάλων αλυσίδων από τους ανταγωνιστές τους οδήγησε σε ακόμη μεγαλύτερη συγκέντρωση την αγορά. Ταυτόχρονα, αυτή η διαδικασία δημιούργησε σημαντικές οικονομικές επιβαρύνσεις στους προμηθευτές τους μεσώ της αναγκαστικής απομείωσης απαιτήσεων.

Το 2016 οι τιμές των Α' Υλών (σκληρό σιτάρι) κινήθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα δημιουργώντας θετική επίπτωση στο κόστος παραγωγής.

Το 2016 η Εταιρεία συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποίησε η θυγατρική εταιρεία Atlanta AM Sp.z.o.o. στην Πολωνία, αυξάνοντας ταυτόχρονα και το ποσοστό συμμετοχής της, επιβεβαιώνοντας έτσι την εμπιστοσύνη της στη προοπτικές της θυγατρικής εταιρείας.

5. Προοπτικές

Η Διοίκηση προβλέπει ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία το 2017 θα συνεχίσουν την θετική πορεία και θα υπάρξει περαιτέρω βελτίωση των μεγεθών, παρά τις όποιες αβεβαιότητες στην εγχώρια και εξωτερική αγορά. Η

Διοίκηση της Εταιρείας, στοχεύει στην βελτίωση των μεριδίων αγοράς, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, στην ανάπτυξη των εξαγωγών της σε νέες αγορές, στην ενίσχυση της γκάμας των προϊόντων της με την ανάπτυξη νέων καινοτόμων προϊόντων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες διατροφικές ανάγκες και αντιλήψεις, και στην πραγματοποίηση επενδύσεων που θα διευρύνουν περαιτέρω τις δυνατότητες παραγωγής.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στην Ελληνική αγορά τροφίμων σε συνδυασμό με την γενικότερη αβεβαιότητα δημιουργούν σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των στρατηγικών.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι η Εταιρεία έχει όλα τα αναγκαία εφόδια (εμπορικά, οργανωτικά, χρηματοοικονομικά, κ.λπ.) για να πρωταγωνιστήσει στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

6. Κυριότεροι Κίνδυνοι

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων:

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου και της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες. Κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 10% των πωλήσεων και επομένως ο πιστωτικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική και η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται συστηματικά από τις διοικήσεις των εταιρειών. Πιστοληπτικές αξιολογήσεις διενεργούνται για όλους τους πελάτες, οι απαιτήσεις της Εταιρείας ασφαλίζονται σε αναγνωρισμένη εταιρεία του κλάδου ασφάλισης πιστώσεων και εμπράγματες εγγυήσεις λαμβάνονται σε περιπτώσεις που αυτό κριθεί απαραίτητο.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο η Εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές της εταιρείες να μη δύνανται να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Ο Όμιλος και η Εταιρεία όπως προκύπτει από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, εμφανίζουν επαρκή ρευστότητα και ικανοποιητικό επίπεδο των σχετικών δεικτών και επομένως ο σχετικός κίνδυνος δεν θεωρείται πιθανός ώστε να μπορεί να επηρεάσει την λειτουργία τους. Επίσης η Διοίκηση της κάθε εταιρείας του Ομίλου παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο των αλλαγών σε τιμές πρώτων υλών, συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών τους μέσων. Η Διοίκηση εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς και τις πιθανές επιπτώσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εκτίθενται στις μεταβολές των τιμών των πρώτων υλών. Συγκεκριμένα, η κερδοφορία του Ομίλου και της Εταιρείας μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η βασική πρώτη ύλη, δηλαδή το σιτάρι, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρείες του κλάδου. Η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα και την ποιότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σχετικά σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες, διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα λόγω μειωμένης παραγωγής ή ανεπάρκειας αποδεκτής ποιότητας. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δε μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Ως εκ τούτου η έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο αξιολογείται ως αυξημένη και για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να περιορίσει την έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο μέσω ειδικών συμφωνιών με τους προμηθευτές της και κατάλληλη διαχείριση των αποθεμάτων της.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς οι πωλήσεις προϊόντων και οι αγορές περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλα τα τοκοφόρα δάνεια της καθώς και οι τόκοι των δανείων είναι επίσης σε Ευρώ. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελληνική επικράτεια. Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο προέρχεται από την δραστηριότητά του στην Πολωνία μέσω της θυγατρικής του εταιρείας Atlanta AM Sp. z.o.o. της οποίας τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Σχετικά με τον κίνδυνο επιτοκίου, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθετούν μια πολιτική για να διασφαλίσουν ότι το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσής τους σε μεταβολές στο επιτόκιο δανεισμού είναι σε σταθερή βάση. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το μεγαλύτερο μέρος των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ήταν σε σταθερό επιτόκιο. Το επίπεδο δανεισμού του Ομίλου είναι τόσο χαμηλό που αλλαγές στο επιτόκιο δεν μπορούν να επηρεάσουν την λειτουργία του.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δε χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να διαχειριστούν τον κίνδυνο από τις συνθήκες της αγοράς.

Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από αιτίες που σχετίζονται με τις διαδικασίες, το προσωπικό των εταιρειών του Ομίλου, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας. Στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος οικονομικών ζημιών και προσβολής της φήμης τους.

Για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έχουν θεσπιστεί γενικά πρότυπα όπως κατάλληλος διαχωρισμός των καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και άλλες νομικές απαιτήσεις κ.λπ.

Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα εξακολουθεί να είναι ευμετάβλητο. Η κατάσταση εμφανίζεται σημαντικά βελτιωμένη σε σχέση με την προηγούμενη οικονομική χρήση λόγω της άρσης κάποιων από τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου 65/28-6-2015 της Ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα.

Η Εταιρεία, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητές της.

7. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016 γεγονότα, που να αφορούν την Εταιρεία και τον Όμιλο, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. Μερισματική Πολιτική

Για τη χρήση 2016 προτείνεται η διανομή μερίσματος ποσού € 599.878,00 (χρήση 2015: € 1.350.214,00).

Επίσης, λόγω της υψηλής κεφαλαιακής θέσης της Εταιρείας και της ρευστότητας που αυτή διατηρεί, σε συνδυασμό με τη σχετικά περιορισμένη ανάγκη για επενδύσεις εντάσεως κεφαλαίου, τις εξαιρετικά περιορισμένες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση προτείνει στην επερχόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά € 923.816,00 με την διαγραφή, αναλογικά, 624.000 μέτοχών και την διανομή του ποσού στους μετόχους.

9. Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία διαθέτει Υποκατάστημα – Εργοστάσιο στο 5ο χλμ. Λάρισας – Φαρσάλων στη Λάρισα, καθώς και Γραφεία Πωλήσεων στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

10. Έρευνα και Ανάπτυξη

Η Εταιρεία διαθέτει τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης που ασχολείται με την ανάπτυξη νέων καινοτόμων προϊόντων και την βελτίωση/εξέλιξη υπαρχόντων, καθώς και με την ανάπτυξη και βελτίωση των μεθόδων παραγωγής.

Αθήνα, 19 Μαΐου 2017

Το Διοικητικό Συμβούλιο

	ΣΗΜ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2016	2015	2016	2015
Πωλήσεις		**60.141.515**	**62.197.597**	**56.729.890**	**58.733.389**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	4	672.175	329.008	589.842	250.899
Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	5	(32.490.766)	(36.424.876)	(31.024.520)	(34.991.920)
Έξοδα προσωπικού	6	(8.587.478)	(8.373.301)	(7.479.946)	(7.327.668)
Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	7	(4.592.224)	(5.304.256)	(4.149.538)	(4.769.545)
Αποσβέσεις	8	(2.214.813)	(2.246.917)	(2.157.221)	(2.182.487)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(6.968.246)	(6.499.614)	(6.453.053)	(6.022.824)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων		**5.960.162**	**3.677.642**	**6.055.455**	**3.689.845**
Χρηματοοικονομικά έσοδα		47.589	56.569	51.497	58.620
Χρηματοοικονομικά έξοδα		(512.834)	(659.105)	(421.469)	(593.745)
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	10	**(465.245)**	**(602.536)**	**(369.972)**	**(535.126)**
Κέρδη προ φόρων		**5.494.917**	**3.075.106**	**5.685.483**	**3.154.719**
Φόρος εισοδήματος	11	(1.978.073)	(1.762.727)	(1.833.990)	(1.726.240)
Κέρδη μετά από φόρους		**3.516.843**	**1.312.379**	**3.851.493**	**1.428.479**
Κέρδη μετά από φόρους που αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		3.491.927	1.268.888		
Τρίτους		24.917	43.491		

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
Κέρδη μετά από φόρους που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	**3.516.843**	**1.312.379**	**3.851.493**	**1.428.479**
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	(22.756)	4.102	-	-
	(22.756)	**4.102**	**-**	**-**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(35.235)	36.295	(35.235)	36.295
Φόρος εισοδήματος, λοιπών αποτελεσμάτων	10.218	(10.526)	10.218	(10.526)
	(25.017)	**25.769**	**(25.017)**	**25.769**
Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά από φόρους	**(47.773)**	**29.871**	**(25.017)**	**25.769**
Συνολικά έσοδα	**3.469.070**	**1.342.250**	**3.826.476**	**1.454.249**
Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Εταιρείας	3.445.737	1.298.252	3.826.476	1.454.249
Τρίτους	23.333	43.998	-	-

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	ΣΗΜ.	2016	2015	2016	2015
Περιουσιακά Στοιχεία					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	12	33.699.101	33.617.619	33.522.897	33.471.005
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	13	1.058.737	1.088.925	1.053.169	1.081.009
Υπεραξία	14	1.644.702	1.644.702	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	15	-	-	3.077.260	2.265.110
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	49.705	110.905	49.074	110.274
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**36.452.244**	**36.462.151**	**37.702.400**	**36.927.398**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	17	14.782.882	13.934.509	13.951.846	13.184.603
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	18	15.061.284	17.483.129	14.082.950	16.853.869
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	19	2.499.231	3.394.236	2.309.808	3.080.566
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**32.343.398**	**34.811.873**	**30.344.604**	**33.119.037**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**68.795.642**	**71.274.024**	**68.047.004**	**70.046.435**
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	20	5.783.840	5.783.840	5.783.840	5.783.840
Αποθεματικά	22	22.938.548	22.889.340	22.937.729	22.867.349
Υπόλοιπο κερδών εις νέον		20.585.424	18.584.158	21.165.662	18.759.780
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		**49.307.812**	**47.257.339**	**49.887.231**	**47.410.969**
Δικαιώματα τρίτων		**414.691**	**407.179**	**-**	**-**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**49.722.504**	**47.664.517**	**49.887.231**	**47.410.969**
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	23	2.002.727	17.476	2.000.000	-
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25	4.779.386	5.124.972	4.810.497	5.277.167
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**8.109.239**	**6.428.673**	**8.118.260**	**6.553.159**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	23	2.563.425	10.072.896	2.407.815	9.636.770
Φόρος εισοδήματος		1.127.639	445.237	1.136.864	439.553
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26	7.243.618	6.645.158	6.496.835	6.005.983
Προβλέψεις		29.218	17.543	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**10.963.900**	**17.180.834**	**10.041.514**	**16.082.306**
Σύνολο υποχρεώσεων		**19.073.139**	**23.609.507**	**18.159.774**	**22.635.466**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**68.795.642**	**71.274.024**	**68.047.004**	**70.046.435**

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους του Ομίλου

2015

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθε-ματικά	Αποθεματικό Μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	5.783.840	22.782.148	18.397	17.674.836	46.259.222	459.930	46.719.152
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως							
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	-	1.268.888	1.268.888	43.491	1.312.379
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	3.594	25.769	29.362	507	29.870
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	3.594	1.294.657	1.298.250	43.998	1.342.249
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	85.201	-	(85.201)	-	-	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια							
Μερίσματα	-	-	-	(300.134)	(300.134)	(96.750)	(396.884)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**5.783.840**	**22.867.349**	**21.991**	**18.584.158**	**47.257.338**	**407.179**	**47.664.517**

2016

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθε-ματικά	Αποθεματικό Μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	5.783.840	22.867.349	21.991	18.584.158	47.257.339	407.179	47.664.517
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως							
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	-	3.491.926	3.491.926	24.917	3.516.843
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	(21.172)	(25.016)	(46.189)	(1.584)	(47.773)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	(21.172)	3.466.910	3.445.737	23.333	3.469.070
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	70.380		(70.380)	-	-	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια							
Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική εταιρία	-	-	-	(45.050)	(45.050)	45.050	-
Μερίσματα	-	-	-	(1.350.214)	(1.350.214)	(60.870)	(1.411.084)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.783.840**	**22.937.729**	**819**	**20.585.424**	**49.307.812**	**414.691**	**49.722.504**

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας

2015	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη εις νέο**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	5.783.840	22.782.148	17.690.867	46.256.855
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	1.428.479	1.428.479
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	25.769	25.769
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	1.454.248	1.454.248
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	85.201	(85.201)	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια κεφάλαια				
Μερίσματα	-	-	(300.134)	(300.134)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**5.783.840**	**22.867.349**	**18.759.780**	**47.410.969**

2016	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη εις νέο**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	5.783.840	22.867.349	18.759.780	47.410.969
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	3.851.493	3.851.493
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	(25.017)	(25.017)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	3.826.476	3.826.476
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	70.380	(70.380)	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια κεφάλαια				
Μερίσματα	-	-	(1.350.214)	(1.350.214)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.783.840**	**22.937.729**	**21.165.662**	**49.887.231**

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη μετά από φόρους	3.516.843	1.312.379	3.851.493	1.428.479
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.214.813	2.246.917	2.157.221	2.182.487
Προβλέψεις	1.100.000	458.978	1.100.000	450.000
Κέρδη από πώληση παγίων	**(16.462)**	**(3.338)**	**-**	**-**
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**465.245**	**602.536**	**369.972**	**535.126**
Έξοδα από παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	208.195	104.455	198.647	104.198
Φόρος εισοδήματος	1.978.073	1.762.727	1.833.990	1.726.240
	9.466.709	**6.484.654**	**9.511.323**	**6.426.530**
Μεταβολές σε:				
- Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	61.200	20.407	61.200	20.407
- Αποθέματα	(848.374)	1.927.723	(767.243)	1.675.451
- Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.774.731	(452.572)	2.123.805	(382.758)
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	513.390	(2.476.813)	446.475	(2.629.238)
- Πληρωμές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(202.111)	(52.275)	(202.111)	(52.275)
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**10.765.543**	**5.451.124**	**11.173.449**	**5.058.116**
Τόκοι πληρωθέντες	(456.762)	(554.754)	(470.383)	(555.626)
Φόρος εισοδήματος καταβληθείς	(1.667.172)	(550.951)	(1.595.121)	(510.039)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) λειτουργικές δραστηριότητες	**8.641.609**	**4.345.419**	**9.107.945**	**3.992.450**
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	-	-	(812.151)	-
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	32.130	38.250
Εισπράξεις από πώληση ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων	-	2.748	-	18.010
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	(91.113)	(13.458)	(86.953)	(5.109)
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	(2.202.187)	(1.135.103)	(2.094.858)	(1.093.316)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) επενδυτικές δραστηριότητες	**(2.293.300)**	**(1.145.813)**	**(2.961.832)**	**(1.042.165)**
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Αντληθέντα δάνεια	2.000.000	123.802	2.000.000	-
Εξοφλήσεις δανείων	(7.497.106)	(1.708.414)	(7.228.955)	(1.554.837)
Μερίσματα πληρωθέντα	(1.748.786)	(396.884)	(1.687.916)	(300.134)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(7.245.892)**	**(1.981.496)**	**(6.916.871)**	**(1.854.971)**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών	**(897.581)**	**1.218.110**	**(770.758)**	**1.095.314**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών διαθεσίμων και ισοδυνάμων θυγατρικών εξωτερικού	2.576	(384)		
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών την 1η Ιανουαρίου	3.394.236	2.176.509	3.080.566	1.985.252
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών την 31η Δεκεμβρίου	**2.499.231**	**3.394.236**	**2.309.808**	**3.080.566**

Οι σημειώσεις των σελίδων 14 έως 54 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

Ο Όμιλος ΜΕΛΙΣΣΑ – ΚΙΚΙΖΑΣ (ο «Όμιλος») απαρτίζεται από την μητρική Εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») και τις θυγατρικές της εταιρείες και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών καθώς και στην παραγωγή και εμπορία ετέρων ειδών διατροφής.

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1947, έχει την έδρα της στο Δήμο Αθηναίων του νομού Αττικής και όπως αναφέρεται στο καταστατικό της έχει διάρκεια ζωής 100 χρόνια.

Οι θυγατρικές εταιρείες οι οποίες περιελήφθησαν στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιγράφονται στη σημείωση 3.(α).(viii) - Βάση ενοποίησης.

Οι Ενοποιημένες και Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αναρτώνται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.melissa.gr.

2. Βάση κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

(α) Πλαίσιο κατάρτισης: Οι Ενοποιημένες και Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (οι «Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις») έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 19 Μαΐου 2017.

(β) Βάση αποτίμησης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

(γ) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου και της Εταιρείας. Όλες οι οικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε Ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί, εκτός εάν υπάρχει σχετική διαφορετική αναφορά.

(δ) Εκτιμήσεις και παραδοχές: Η σύνταξη Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις, να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και της Εταιρείας, καθώς και των λογιστικών υπολοίπων των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις στις λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις μελλοντικές λογιστικές περιόδους που επηρεάζουν.

Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Σημειώσεις 11 και 25 – Φόροι εισοδήματος και Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεκτιμούν την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση του Ομίλου και της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

- Σημείωση 13 – Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνονται εμπορικά σήματα με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής τα οποία αφορούν προϊόντα που εμπορεύονται στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο τα εμπορικά αυτά σήματα έχουν απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως περιγράφεται κατωτέρω. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Νέες πληροφορίες που μπορεί να προκύψουν, ενδέχεται να έχουν επίδραση στην εκτίμηση της Εταιρείας.

- Σημείωση 14 – Υπεραξία επιχείρησης (του Ομίλου)

Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο η υπεραξία έχει απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως περιγράφεται κατωτέρω. Η ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία, προσδιορίστηκε με βάση υπολογισμούς για την αξία χρήσης της. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης απαιτεί η Διοίκηση να κάνει μια εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών και επίσης να επιλέξει ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογιστεί η παρούσα αξία των ταμειακών ροών.

- Σημείωση 15 – Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο οι συμμετοχές της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες έχουν απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως περιγράφεται κατωτέρω. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Νέες πληροφορίες που μπορεί να προκύψουν, ενδέχεται να έχουν επίδραση στην εκτίμηση της Εταιρείας.

- Σημείωση 24 – Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Το κόστος των παροχών συνταξιοδότησης του προσωπικού καθορίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μελέτες. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη διενέργεια υποθέσεων για το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μετακινήσεις προσωπικού. Λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης αυτών των προγραμμάτων, τέτοιες εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

- Σημείωση 28 – Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η αναγνώριση και επιμέτρηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων προϋποθέτει την εφαρμογή βασικών παραδοχών αναφορικά με την πιθανότητα εκπλήρωσης και το ύψος των χρηματοροών που θα απαιτηθούν, οι οποίες ενέχουν εκτιμήσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

- Σημείωση 29 – Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος αγοράς), τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτούν από τη Διοίκηση της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών να προβούν σε εκτιμήσεις και κρίσεις οι οποίες υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

3. Βασικές λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη και την παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015. Στην σημείωση 3τ κατωτέρω παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2016 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2016 ωστόσο δεν έχουν εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι λογιστικές πολιτικές βάσει των οποίων συντάσσονται οι ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει η Εταιρεία είναι οι ακόλουθες:

α) Ενοποίηση

(i) Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων (business combinations) λογίζονται βάσει της μεθόδου εξαγοράς (acquisition method) την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο.

Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του αποκτώντος, της ημερομηνίας απόκτησης του ελέγχου και την αποτίμηση του τιμήματος που καταβάλλεται, των αναγνωρίσιμων στοιχείων Ενεργητικού που αποκτώνται, των Υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των όποιων δικαιωμάτων τρίτων στην αποκτηθείσα εταιρεία, προκειμένου να προσδιορισθεί η υπεραξία ή το τυχόν κέρδος (αρνητική υπεραξία) που προκύπτει από τη συνένωση.

Το τίμημα εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρονται, των συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και των υποχρεώσεων που υφίστανται ή αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, πλέον δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εξαγορά. Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία Ενεργητικού που αποκτώνται και οι Υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται αναγνωρίζονται αρχικά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου στην εύλογη αξία τους, πλην συγκεκριμένων στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων για τα οποία προβλέπεται διαφορετική μέθοδος αποτίμησης.

Όποια διαφορά μεταξύ:

α. Του αθροίσματος της αξίας του τιμήματος, της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην αποκτηθείσα εταιρεία και της αξίας των δικαιωμάτων τρίτων, και
β. της αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, αναγνωρίζεται ως υπεραξία (goodwill) εφόσον το αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού είναι θετικό ή ως κέρδος (bargain purchase gain) στα αποτελέσματα χρήσεως εφόσον το αποτέλεσμα είναι αρνητικό. Πριν την αναγνώριση κέρδους, ο αποκτών θα επανεκτιμήσει εάν έχει προσδιορίσει ορθώς όλα τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και όλες τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και θα αναγνωρίσει τυχόν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που θα προσδιορισθούν κατά τη διάρκεια αυτής της αναθεώρησης.

Τυχόν έξοδα που συνδέονται άμεσα με την εξαγορά καταχωρούνται άμεσα στα αποτελέσματα

Στις περιπτώσεις που το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές εταιρείες μεταβάλλεται, λόγω αγοράς πρόσθετου ποσοστού, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και των ιδίων κεφαλαίων που εξαγοράζονται καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Οι πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες, από τις οποίες δεν προκύπτει απώλεια του ελέγχου που ασκεί ο Όμιλος στις εταιρείες αυτές, θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μερών που συνθέτουν τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και τα τυχόν αποτελέσματα που προκύπτουν καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

(ii) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες η Εταιρεία ασκεί έλεγχο άμεσα, ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Έλεγχος υπάρχει όταν μια εταιρεία έχει την εξουσία, άμεσα ή έμμεσα, να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές μιας οντότητας, με σκοπό την αποκόμιση οφέλους από τις δραστηριότητες της. Για την εκτίμηση της ύπαρξης ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη τυχόν δικαιώματα ψήφου τα οποία προς το παρόν μπορούν να ασκούνται ή δύναται να τροποποιηθούν. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος από μια εταιρεία του Ομίλου και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που η εταιρεία του Ομίλου δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο

(iii) Δικαιώματα μειοψηφίας

Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο Όμιλος επιλέγει να επιμετρά τυχόν δικαιώματα μειοψηφίας στον αποκτώμενο είτε στην εύλογη αξία είτε στο ποσοστό του επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου, τα οποία αναγνωρίζονται γενικά στην εύλογη αξία τους. Οι αποκτήσεις δικαιωμάτων μειοψηφίας λογίζονται ως συναλλαγές μετόχων και των ποσοστών τους και κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζεται υπεραξία σε τέτοιου είδους συναλλαγές.

(iv) Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση απώλειας ελέγχου μιας θυγατρικής, ο Όμιλος παύει την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της θυγατρικής και τα αντίστοιχα ποσοστά δικαιωμάτων μειοψηφίας σχετικά με την θυγατρική εταιρεία. Τυχόν διαφορά από την απώλεια ελέγχου καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σε περίπτωση που ο Όμιλος διατηρήσει κάποιο ποσοστό συμμετοχής στην προηγούμενη θυγατρική εταιρεία τότε η συμμετοχή αυτή απεικονίζεται στην εύλογη αξία την ημέρα απώλειας του ελέγχου. Στη συνέχεια απεικονίζεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης όπως μια συγγενής εταιρεία ή σαν στοιχείο διαθέσιμο προς πώληση ανάλογα με την συμμετοχή σε αυτή.

(v) Εταιρείες Ειδικού Σκοπού

Εταιρείες Ειδικού Σκοπού ενοποιούνται όταν, κατά την εξέταση της σχέσεως που υφίσταται μεταξύ της Εταιρείας ή των θυγατρικών της εταιρειών και της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, προκύπτει ότι οι πρώτες ελέγχουν άμεσα την εταιρία ειδικού σκοπού. Κατά την αξιολόγηση της σχέσης, εκτός από το ποσοστό συμμετοχής στο

μετοχικό κεφάλαιο και τη δυνατότητα ελέγχου του διοικητικού οργάνου της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, λαμβάνονται επίσης υπόψη μια σειρά παραγόντων που αποδεικνύουν σχέση ελέγχου, όπως το αν:

α. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εξυπηρετούν συγκεκριμένες ανάγκες του Ομίλου,
β. υπάρχει η δυνατότητα λήψης αποφάσεων μέσω των οποίων αποκτάται η πλειοψηφία των ωφελειών που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού,
γ. υφίσταται δικαίωμα για τη λήψη της πλειοψηφίας των ωφελειών από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού και συνεπώς μπορεί να υφίσταται έκθεση στους κινδύνους που είναι συνυφασμένοι με τις δραστηριότητές της, και
δ. η πλειοψηφία των κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού παραμένει στον Όμιλο.

Ο Όμιλος, με βάση είτε το ποσοστό συμμετοχής είτε τα ανωτέρω κριτήρια, ελέγχει Εταιρείες Ειδικού Σκοπού οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων εμπορικών στόχων.

(vi) Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο. Ουσιώδης επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υφίσταται όταν μια εταιρεία κατέχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, ποσοστό 20% έως 50% των μετοχών της εταιρείας. Οι επενδύσεις στις συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται κατά την αναλογία του Ομίλου στα μετά την ημερομηνία απόκτησης κέρδη ή ζημιές της συγγενούς εταιρείας.

Η αναλογία του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημίες και στα αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση των συγγενών εταιρειών γνωστοποιείται ως ξεχωριστό στοιχείο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, αντίστοιχα.

(vii) Απαλοιφή διεταιρικών συναλλαγών

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη για συναλλαγές μεταξύ των συγγενών εταιρειών απαλείφονται έναντι του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή εταιρεία. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου Ενεργητικού.

(viii) Βάση ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και αυτές των θυγατρικών της εταιρειών. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι εταιρείες που συμπεριλήφθηκαν στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου, η χώρα που εδρεύουν, η μέθοδος ενοποίησης καθώς και η δραστηριότητα για κάθε εταιρεία:

Ονομασία Εταιρείας	Σχέση	Άμεση / Έμμεση	Έδρα - Χώρα	% Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Τομέας Δραστηριότητας
ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Μητρική	-	ΕΛΛΑΔΑ	-	-	Παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής
Atlanta Am Sp. z o.o.	Θυγατρική	Άμεση	ΠΟΛΩΝΙΑ	93,039%	Ολική ενοποίηση	Εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	Θυγατρική	Άμεση	ΕΛΛΑΔΑ	51,000%	Ολική ενοποίηση	Παραγωγή ζυμαρικών
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού	Έμμεση	ΕΛΛΑΔΑ	-	Ολική ενοποίηση	Εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής

β) Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως αυτών, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας των επενδύσεων.

γ) Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδιορίζουν και παρουσιάζουν λειτουργικούς τομείς, σύμφωνα με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στη Γενική Διεύθυνση, που είναι ο κύριος λήπτης των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό του Ομίλου και της

Εταιρείας που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτά έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα, του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον κύριο λήπτη των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με κατανομή πόρων στον τομέα και την αξιολόγηση των επιδόσεων του και για τον οποίο είναι διαθέσιμες ξεχωριστές οικονομικές πληροφορίες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξέτασαν τις απαιτήσεις του προτύπου αυτού και αξιολόγησαν ότι λειτουργούν και λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους ως ένας λειτουργικός τομέας (παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών). Ωστόσο, οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν πληροφόρηση κατά τομέα καθώς σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 8 η εν λόγω πληροφόρηση απαιτείται μόνο για εταιρείες των οποίων τα δάνεια και οι μετοχές τους πραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή χρηματιστήριο.

δ) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

(i) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική Εταιρεία (λειτουργικό νόμισμα).
Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μιας εταιρείας, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτή δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές της.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της κάθε εταιρείας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό των Ιδίων Κεφαλαίων, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

(ii) Μετατροπή Χρηματοοικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των μονάδων του εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

α. Τα στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε Χρηματοοικονομικής Κατάστασης. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

β. Τα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της οικονομικής μονάδας.

ε) Χρηματοοικονομικά μέσα

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν αρχικά τα δάνεια, τις απαιτήσεις και τις καταθέσεις κατά την ημερομηνία που δημιουργούνται. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά κατά την

ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία ο Όμιλος και η Εταιρεία γίνονται συμβαλλόμενα μέρη σε συναλλαγή με αντικείμενο τα μέσα αυτά.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαγράφουν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματικών ροών από το περιουσιακό στοιχείο λήξουν ή ο Όμιλος και η Εταιρεία μεταβιβάσουν τα συμβατικά δικαιώματά τους να λαμβάνουν χρηματικές ροές από αυτό το περιουσιακό στοιχείο και ταυτόχρονα μεταβιβάζουν ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτό. Σε περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία, δε διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν και μόνον όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσουν τα ποσά και προτίθενται είτε να τα διακανονίσουν σε καθαρή βάση είτε να ρευστοποιήσουν τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσουν την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν τα ακόλουθα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών.

Οι απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις όψεως σε τράπεζες.

(ii) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία ο Όμιλος και η Εταιρεία γίνονται αντισυμβαλλόμενα μέρη, βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν σε διακοπή αναγνώρισης μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις τους εκπληρωθούν, ακυρωθούν ή εκπνεύσουν.

Όπου η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη, από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης, και η διαφορά των αντίστοιχων ποσών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσουν τα ποσά και προτίθενται, είτε να τα διακανονίσουν σε καθαρή βάση, είτε να ρευστοποιήσουν τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσουν την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν τις ακόλουθες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι οποίες δεν είναι παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα: Δανειακές, εμπορικές, φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση, αυτές οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(iii) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δε χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου

(iv) Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται από κοινές ονομαστικές μετοχές και εμφανίζεται στα Ίδια Κεφάλαια. Κόστη που συνδέονται άμεσα με την έκδοση κοινών μετοχών αναγνωρίζονται ως μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων.

στ) Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες απομειώσεις της αξίας τους.

Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα στην απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος ιδιοκατασκευής περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών και την άμεση εργασία, κάθε άλλο κόστος που προορίζεται άμεσα να θέσει τα περιουσιακά στοιχεία σε μια λειτουργική κατάσταση για την προβλεπόμενη χρήση τους, το κόστος αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης των στοιχείων και αποκατάστασης του χώρου στο οποίο είναι τοποθετημένα και το κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού. Οι αξίες κόστους κτήσης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίστηκαν κατά την 1 Ιανουαρίου 2012, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., για μεν τα Γήπεδα/Οικόπεδα και Κτίρια/Εγκαταστάσεις Κτιρίων σύμφωνα με την εύλογη αξία τους (τεκμαρτό κόστος), για δε τα λοιπά πάγια στοιχεία σύμφωνα με το ιστορικό κόστος κτήσης τους.

Όταν τμήματα ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, αναγνωρίζονται λογιστικά ως χωριστά στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Τα κέρδη ή ζημίες κατά την πώληση ενός στοιχείου των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εσόδων από την πώληση με τη λογιστική τους αξία και περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα.

Το κόστος της αντικατάστασης τμήματος στοιχείου των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του στοιχείου, εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του αντικατασταθέντος τμήματος διαγράφεται.

Τα κόστη επισκευής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα, όταν πραγματοποιούνται.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων, ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου και το κόστος αυτών μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στο αποσβέσιμο ποσό, το οποίο είναι το κόστος κτήσης του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων λογίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι αυτή αντανακλά καλύτερα τον αναμενόμενο ρυθμό ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στα περιουσιακά στοιχεία. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής και της μισθωτικής περιόδου, εάν δεν είναι βέβαιο ότι θα αποκτηθεί η κυριότητα μετά το τέλος της μισθωτικής περιόδου

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων έχει ως ακολούθως:

	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	15-35 έτη
Μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις	5-30 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5-15 έτη
Μεταφορικά μέσα	5-10 έτη

Η μέθοδος απόσβεσης, η ωφέλιμη ζωή και η υπολειμματική αξία των παγίων επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται εάν αυτό είναι αναγκαίο.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται άμεσα ως έξοδα στα αποτελέσματα.

ζ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και κατά τις ζημίες απομείωσης τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις ζημίες απομείωσης τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επί κεφαλαιοποιηθέντων άυλων περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους.

Οι αποσβέσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένεται. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχει ως ακολούθως:

	Ωφέλιμη Ζωή
Σήματα	απεριόριστη
Λογισμικό (προγράμματα ERP)	10 έτη
Λογισμικό (λοιπά προγράμματα)	5 έτη
Έξοδα ανάπτυξης	5 έτη

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ελέγχονται για απομείωση ετησίως, σε εξατομικευμένο επίπεδο ή σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας χρηματοροών στην οποία ανήκουν.

η) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει κατά την απόκτηση θυγατρικών εταιρειών με εξαγορά και επιμετράται στο κόστος μείον σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

θ) Μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία

Κατά την έναρξη μιας συμφωνίας, η Εταιρεία και ο Όμιλος καθορίζουν το αν μια τέτοια συμφωνία είναι ή εμπεριέχει μίσθωση. Κατά την έναρξη ή κατά την εκ νέου αξιολόγηση της συμφωνίας, η Εταιρεία και ο Όμιλος διακρίνουν τις πληρωμές και τα λοιπά ανταλλάγματα που απαιτούνται από τη συμφωνία, σε εκείνα που αφορούν τη μίσθωση και σε εκείνα που αφορούν άλλα στοιχεία βάσει των σχετικών εύλογων αξιών τους. Εάν η Εταιρεία και ο Όμιλος καταλήξουν πως για μια χρηματοδοτική μίσθωση είναι ανέφικτο να γίνει ο διαχωρισμός των πληρωμών αξιόπιστα, τότε οι αξίες του περιουσιακού στοιχείου και της υποχρέωσης που αναγνωρίζονται είναι ίσες με την εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου. Συνεπώς, η υποχρέωση θα μειώνεται με τις πληρωμές οι οποίες θα γίνονται και ένα τεκμαρτό χρηματοοικονομικό κόστος θα αναγνωριστεί με βάση το επιτόκιο δανεισμού της Εταιρείας και του Ομίλου.

Μισθώσεις βάσει των οποίων ο Όμιλος και η Εταιρεία αναλαμβάνουν ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του Ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

ι) Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατά είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου ετήσιου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία του γενικού κοινού κόστους παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αποτελεί την εκτιμώμενη τιμή πώλησης στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας αφαιρουμένων των υπολογιζόμενων εξόδων ολοκλήρωσης και των εξόδων πώλησης.

κ) Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Κατόπιν της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα γεγονός επέδρασε αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους, οι οποίες μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν απομειωθεί αποτελούν η αθέτηση όρων ή η παράβλεψη υποχρεώσεων εκ μέρους οφειλέτη, η αναδιάρθρωση του οφειλόμενου ποσού προς τον Όμιλο και την Εταιρεία με όρους που ο Όμιλος και η Εταιρεία δε θα αποδέχονταν διαφορετικά και ενδείξεις ότι ο οφειλέτης ή ο εκδότης θα πτωχεύσει.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και παρουσιάζεται σε λογαριασμό πρόβλεψης έναντι των απαιτήσεων. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αντιλογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος και η Εταιρεία σχηματίζουν πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η σχηματιζόμενη πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη (όπως σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του πελάτη) ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δε θα εισπράξουν το σύνολο της απαίτησης, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της συναλλαγής. Ο Όμιλος και η Εταιρεία σχηματίζουν μια πρόβλεψη για απομείωση, η οποία αντιπροσωπεύει την εκτίμηση τους για ζημίες από εμπορικές απαιτήσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία, στην περίπτωση που θεωρούν ότι δεν υπάρχει περιθώριο ανάκτησης της απαίτησης, θεωρούν την απαίτηση ανεπίδεκτη είσπραξης και τη διαγράφουν απευθείας σε μείωση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αφορά. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

(ii) Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, πλην των αποθεμάτων, επενδυτικών ακινήτων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για ένδειξη πιθανής απομείωσης της αξίας τους. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, γίνεται εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού τους. Για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας του λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας του μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία με ένα προ-φόρου συντελεστή, ο οποίος αντανακλά τις τρέχουσες αξιολογήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο. Για τον έλεγχο της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία συγκεντρώνονται στη μικρότερη δυνατή μονάδα, που είναι ικανή να παράγει ταμειακές εισροές λόγω χρήσης και είναι ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ομάδων («μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών»). Η υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις επιχειρήσεων, για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, κατανέμεται μεταξύ των μονάδων παραγωγής εισροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις συνέργειες από τη συνένωση.

Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας παραγωγής ταμειακών ροών υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία τους και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η ζημία απομείωσης που αναγνωρίζεται σε σχέση με μια μονάδα παραγωγής εισροών κατανέμεται πρώτα σε μείωση της υπεραξίας των επί μέρους μονάδων και στη συνέχεια σε μείωση της αξίας άλλων περιουσιακών στοιχείων της μονάδας με αναλογική βάση.

Η ζημία απομείωσης υπεραξίας δεν αναστρέφεται. Για τα άλλα περιουσιακά στοιχεία, ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τυχόν ενδείξεις μείωσής της ή μη ύπαρξής της και αντιλογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιοριζόταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

λ) Μερίσματα

Τα μερίσματα καταχωρούνται ως υποχρέωση μετά την έγκριση της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Οι ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια υποχρεούνται, εκτός εάν η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίσει διαφορετικά, να διανέμουν σε μετρητά, κάθε έτος, στους μετόχους ποσοστό τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών.

μ) Παροχές στο προσωπικό

(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό αναγνωρίζονται σε μη προεξοφλημένη βάση και καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Υποχρέωση αναγνωρίζεται για το ποσό που αναμένεται να πληρωθεί για το βραχυπρόθεσμο μέρος των πληρωμών, εάν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν παρούσα υποχρέωση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα δουλευμένων υπηρεσιών από το προσωπικό, το κόστος της οποίας μπορεί να υπολογισθεί αξιόπιστα.

(ii) Παροχές στο προσωπικό μετά τη έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (1) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών και (2) προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχουν καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλουν πρόσθετες εισφορές στο ασφαλιστικό ταμείο στο μέλλον. Η υποχρέωση για τις εισφορές αυτές καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο όταν πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών από το προσωπικό.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές των παροχών συνταξιοδότησης των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος και η Εταιρεία υποχρεούνται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία να παρέχουν εφάπαξ αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης στο προσωπικό τους. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο, κατά την ημερομηνία αναφοράς, εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης (τουλάχιστον ΑΑ) που έχουν ημερομηνίες λήξης σχετικές με αυτές των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας και που αφορούν το ίδιο νόμισμα στο οποίο οι παροχές συνταξιοδότησης θα πληρωθούν στο προσωπικό. Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο της Προβλεπόμενης Μονάδας Υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method). Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν κέρδη ή ζημιές από τη μείωση στα ποσά των μελλοντικών εισφορών («περικοπή») ή των τερματισμό παροχής («εκκαθάριση») ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών όταν αυτή πραγματοποιείται. Τα κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή εκκαθάριση προκύπτουν από την μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, καθώς και των τυχόν αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και τυχόν κόστους προϋπηρεσίας που δεν είχε αναγνωριστεί προηγούμενα. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης του Ομίλου και της Εταιρείας από ένα πρόγραμμα, αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

ν) Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται ως έσοδο επομένων χρήσεων στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει λογική διαβεβαίωση ότι η επιχορήγηση θα ληφθεί και ο Όμιλος και η Εταιρεία θα συμμορφωθούν με όλες τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την επιχορήγηση. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση με τις δαπάνες που πρόκειται να αντισταθμίσουν. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετιζόμενων παγίων.

ξ) Προβλέψεις

Μία πρόβλεψη καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντος γεγονότος και είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή οικονομικού οφέλους για τακτοποίηση της υποχρέωσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και, αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης, οι προβλέψεις αντιλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Εάν η επίπτωση είναι σημαντική, οι προβλέψεις προσδιορίζονται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών εκροών κάνοντας χρήση ενός συντελεστή προ-φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και, όπου πρόσφορο, τους ειδικούς κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου, καταχωρείται σαν κόστος δανεισμού.

Οι προβλέψεις για αναδιάρθρωση αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν εγκρίνει ένα λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιάρθρωσης και η αναδιάρθρωση, είτε έχει αρχίσει είτε έχει ανακοινωθεί δημοσίως.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις σχηματίζεται όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα προκύψουν για την Εταιρεία και τον Όμιλο από μια σύμβαση είναι χαμηλότερα από το αναπόφευκτο κόστος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της βάσει της σύμβασης. Η πρόβλεψη αυτή υπολογίζεται στην παρούσα αξία του χαμηλότερου ποσού μεταξύ του αναμενόμενου κόστους για τον τερματισμό της σύμβασης και του αναμενόμενου καθαρού κόστους για τη συνέχιση της σύμβασης. Πριν το σχηματισμό της πρόβλεψης, η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τυχόν ζημία απομείωσης επί των στοιχείων του Ενεργητικού που συνδέονται με την εν λόγω σύμβαση.

ο) Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα από την πώληση των αγαθών κατά τη διάρκεια των συνήθων δραστηριοτήτων αποτιμούνται στην εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε ή είναι εισπρακτέο, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη ιδιοκτησίας έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι πιθανή, τα κόστη που σχετίζονται με την πώληση και η πιθανή επιστροφή των αγαθών από τον πελάτη μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμιξη του Ομίλου και της Εταιρείας με τα αγαθά και το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Αν είναι πιθανό ότι οι εκπτώσεις θα χορηγηθούν και το ποσό τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα, τότε οι εκπτώσεις αναγνωρίζονται ως μείωση των εσόδων, όπως αναγνωρίζονται τα έσοδα από τις πωλήσεις.

Η χρονική στιγμή της μεταβίβασης των κινδύνων και των ωφελειών διαφέρει ανάλογα με τους επιμέρους όρους της συμφωνίας πώλησης.

π) Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο βαθμό που δεν αφορούν μια συνένωση επιχειρήσεων, ή στοιχεία που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια ή στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα.

Ο τρέχων φόρος είναι ο αναμενόμενος φόρος εισοδήματος πληρωτέος ή απαιτητός επί των φορολογικών κερδών ή ζημιών της χρήσης εφαρμόζοντας το φορολογικό συντελεστή που έχει θεσπισθεί ή ουσιαστικά

θεσπισθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προσαρμογών στο φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς και την αξία των παραπάνω για φορολογικούς σκοπούς. Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές: Αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δε σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογικά κέρδη, διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε θυγατρικές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον καθώς και διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοσθούν στις προσωρινές διαφορές όταν αυτές αναστραφούν με βάση τους θεσπισμένους ή ουσιαστικά θεσπισμένους νόμους κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεκτιμούν την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση του Ομίλου και της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί.

Επιπλέον φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων αναγνωρίζονται ταυτοχρόνως με την υποχρέωση για την πληρωμή των μερισμάτων.

ρ) Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα περιλαμβάνουν έσοδα από επενδυμένα κεφάλαια. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταστούν δουλευμένα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα περιλαμβάνουν τους τόκους των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και τους τόκους από την προεξόφληση των προβλέψεων. Τα κόστη δανεισμού που δε σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές εμφανίζονται καθαρά συμψηφισμένα στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

σ) Μισθώσεις

Οι πληρωμές που γίνονται στα πλαίσια λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα ισόποσα κατά την διάρκεια της μίσθωσης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δε συνάπτουν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

τ) Νέα πρότυπα και ερμηνείες τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 14: «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης».

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρεία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/ 2173 /24.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα (joint operation), το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΑ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΑ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαίρεση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α. χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β. αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ. υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap, πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν είχε εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27 «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 12 «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρείες» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016.

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρείες που είναι θυγατρικές μιας εταιρείας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρείες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρείες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016.

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΑ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΑ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται μη σημαντικές. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,

- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΑ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρεία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,
- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρείας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
    - σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και
    - σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρεία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014 (Κανονισμός 2015/2343/ 15.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων από την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων, τα οποία όμως δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση:

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017.

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρεία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιθείσες ζημίες.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μιας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9: «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016).

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΑ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμισης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

I. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
II. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρεία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω

των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρεία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μμεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρεία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΑ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΑ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η Εταιρεία και ο όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15: «Έσοδα από συβάσεις με πελάτες» (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016).

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρεία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύβαση

- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρεία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΑ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρείας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρεία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- Κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρεία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η

οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,

- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η υιοθέτηση του προτύπου αυτού δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»: Εφαρμόζοντας το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρείες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και

- όλες οι εταιρείες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΑ 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16: «Μισθώσεις».

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μμεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας.

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρείας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΑ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής

με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρεία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΑ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα»: Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 με την οποία διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2014-2016.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017 και 1.1.2018

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Διερμηνεία 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές».

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρεία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρεία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί

κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

4. Λοιπά λειτουργικά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	516.025	199.886	516.025	199.886
Εισπραττόμενα έξοδα αποστολής αγαθών	38.325	37.564	38.325	37.564
Επιχορηγήσεις	34.292	8.249	34.292	8.249
Λοιπά έσοδα	83.533	83.309	1.200	5.200
Σύνολο	**672.175**	**329.008**	**589.842**	**250.899**

5. Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Μεταβολή Αποθεμάτων - Προϊόντων	338.343	489.162	352.840	502.340
Αναλώσεις εμπορευμάτων	9.993.372	10.094.626	8.945.977	9.166.475
Αναλώσεις Α' & Β' Υλών - Υλικών συσκευασίας	21.735.648	25.356.684	21.338.935	24.873.847
Αναλώσεις λοιπών αποθεμάτων	423.403	484.404	386.768	449.258
Σύνολο	**32.490.766**	**36.424.876**	**31.024.520**	**34.991.920**

6. Έξοδα προσωπικού

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Μισθοί και ημερομίσθια	6.566.243	6.531.920	5.661.536	5.673.466
Εργοδοτικές εισφορές	1.567.968	1.519.939	1.370.187	1.334.676
Παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από υπηρεσία (σημείωση 24)	208.195	104.455	198.647	104.198
Λοιπές παροχές στους εργαζόμενους	245.072	216.987	249.576	215.328
Σύνολο	**8.587.478**	**8.373.301**	**7.479.946**	**7.327.668**

Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού για την τρέχουσα περίοδο ήταν 272 άτομα στον Όμιλο και 222 στην Εταιρεία (2015: 273 και 221 άτομα αντίστοιχα).

7. Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Δαπάνες ενέργειας	1.758.738	2.190.099	1.623.578	2.032.427
Επισκευές - Συντηρήσεις	602.418	893.580	565.572	867.000
Προμήθειες τρίτων	1.273.934	1.255.593	1.077.457	1.009.943
Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	213.652	189.700	191.314	173.590
Λοιπές παροχές τρίτων	743.482	775.283	691.616	686.584
Σύνολο	**4.592.224**	**5.304.255**	**4.149.537**	**4.769.544**

8. Αποσβέσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Πάγια περιουσιακά στοιχεία (σημείωση 12)	2.090.264	2.075.733	2.038.918	2.018.168
Άυλα περιουσιακά στοιχεία (σημείωση 13)	124.549	171.184	118.303	164.319
Σύνολο	**2.214.813**	**2.246.917**	**2.157.221**	**2.182.487**

9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Έξοδα μεταφορών	2.208.632	2.323.015	1.940.362	2.058.182
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	2.310.082	2.464.297	2.237.270	2.460.408
Φόροι και Τέλη	552.152	512.500	552.152	512.500
Υλικά άμεσης ανάλωσης	280.459	285.542	280.459	285.542
Διάφορα έξοδα	1.616.921	914.260	1.442.810	706.192
Σύνολο	**6.968.246**	**6.499.614**	**6.453.053**	**6.022.824**

Στα διάφορα έξοδα περιλαμβάνεται η επιβάρυνση της κατάστασης αποτελεσμάτων για την πρόβλεψη επισφαλών πελάτων (σημείωση 18).

10. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Τόκοι καταθέσεων	19.655	22.035	19.367	20.370
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	27.934	34.534	32.130	38.250
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**47.589**	**56.569**	**51.497**	**58.620**
Χρεωστικοί τόκοι ομολογιακών δανείων (σημείωση 23)	91.406	172.669	77.056	149.528
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	421.428	486.436	344.413	444.218
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**512.834**	**659.105**	**421.469**	**593.746**
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**465.245**	**602.536**	**369.972**	**535.126**

11. Φόροι εισοδήματος

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις εταιρείες σήμερα στην Ελλάδα είναι 29% (2015: 29%). Συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2015 νέα φορολογική νομοθεσία ετέθη σε ισχύ από την Ελληνική κυβέρνηση βάσει της οποίας ο φορολογικός συντελεστής αυξήθηκε σε 29% για το έτος 2015 και μετά. Για την θυγατρική εταιρεία, που δραστηριοποιείται στην Πολωνία, ο ισχύον ονομαστικός φορολογικός συντελεστής, για τις χρήσεις 2016 και 2015 είναι 19%.

Επιπλέον, η Ελληνική φορολογική νομοθεσία απαιτεί πληρωμή προκαταβολής ποσοστού 100% στο ποσό του πληρωτέου φόρου εισοδήματος. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με τον φόρο της επόμενης χρήσης. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά, έως ότου οι φορολογικές αρχές ή ο νόμιμος ελεγκτής, βάσει των προβλεπόμενων φορολογικών διατάξεων, εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 ορισμένες εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις. Συγκεκριμένα:

Ονομασία Εταιρείας	Έδρα - Χώρα	Ανέλεγκτες χρήσεις
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	2011 έως 2016
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	ΕΛΛΑΔΑ	2011 έως 2016

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις και ως εκ τούτου οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις ανωτέρω χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές. Σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, για την χρήση του 2010 ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2017 έλεγχος από την αρμόδια Φορολογική Αρχή χωρίς να προκύψουν σημαντικές πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις, ενώ για τις χρήσεις 2011,2012 και 2013 διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/94 καθώς και τη σχετική ερμηνευτική εγκύκλιο ΠΟΛ. 1159/2011. Ομοίως για τις χρήσεις 2014 και 2015, διεξήχθη έλεγχος στο πλαίσιο χορήγησης Ετήσιου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν.4174/2013. Για τις ανωτέρω χρήσεις εκδόθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα που ορίζει ο νόμος, ενώ για την τρέχουσα χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη ο εν λόγω έλεγχος. Η Διοίκηση της Εταιρίας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τα κύρια στοιχεία του εξόδου/(οφέλους) από τη φορολογία εισοδήματος κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι τα εξής:

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	2016		2015		2016		2015	
Τρέχων φόρος εισοδήματος								
Τρέχων φόρος		2.224.606		1.195.058		2.197.527		1.154.898
Φόροι προηγουμένων χρήσεων		92.916		(9.459)		92.916		(10.247)
Σύνολο Τρέχοντος Φόρου		**2.317.522**		**1.185.599**		**2.290.443**		**1.144.651**
Αναβαλλόμενος φόρος (όφελος)/ έξοδο								
Δημιουργία & αντιστροφή προσωρινών διαφορών		(339.448)		36.545		(456.453)		41.006
Μεταβολή φορολογικού συντελεστή		-		540.583		-		540.583
Σύνολο Αναβαλλόμενου Φόρου		**(339.448)**		**577.128**		**(454.463)**		**581.589**
Συνολικό έξοδο από φόρο εισοδήματος		**1.978.074**		**1.762.727**		**1.833.990**		**1.726.240**
Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή								
Κέρδη χρήσεως		**5.494.917**		**3.075.106**		**5.685.483**		**3.154.719**
Φόρος εισοδήματος βάσει του εγχώριου φορολογ. συντελεστή	29,00%	1.593.526	29,00%	891.781	29,00%	1.648.789	29,00%	914.869
Επίδραση φορολογικού συντελεστή εταιρειών εξωτερικού	0,45%	24.815	0,58%	17.903	0,00%	-	0,00%	-
Μη εκπιπτόμενα έξοδα	1,79%	98.560	10,12%	311.171	1,62%	92.285	8,91%	281.035
Επίπτωση χρησιμοπ. φορολογικών ζημιών πρ. ετών	2,88%	158.168	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-
Επίπτωση μεταβολής φορολογικού συντελεστή	0,00%	-	17,58%	540.583	0,00%	-	17,14%	540.583
Υπό / (υπέρ) εκτίμηση της πρόβλεψης προηγούμ. χρήσεων	1,69%	92.916	-0,33%	(10.247)	1,63%	92.916	-0,32%	(10.247)
Λοιπά	0,18%	10.089	0,38%	11.536	0,00%	-	0,00%	-
Επίπτωση πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**36,00%**	**1.978.074**	**57,32%**	**1.762.727**	**32,26%**	**1.833.990**	**54,72%**	**1.726.240**

12. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	9.960.000	10.050.983	34.807.602	4.189.825	1.453.840	60.462.250
Προσθήκες	-	176.495	608.968	124.582	225.058	1.135.103
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(19.980)	(156.433)	-	(176.413)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	35.564	1.275.158	300	(1.311.021)	1
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	224	993	-	1.217
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**9.960.000**	**10.263.042**	**36.671.972**	**4.159.267**	**367.877**	**61.422.158**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	-	952.473	21.319.258	3.620.871	-	25.892.602
Αποσβέσεις	-	297.695	1.579.785	198.235	-	2.075.714
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(19.980)	(144.310)	-	(164.290)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	124	389	-	513
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**1.250.168**	**22.879.187**	**3.675.185**	**-**	**27.804.539**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**9.960.000**	**9.012.874**	**13.792.785**	**484.082**	**367.877**	**33.617.619**

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	9.960.000	10.263.042	36.671.972	4.159.267	367.877	61.422.158
Προσθήκες	800.000	44.887	819.012	194.967	343.320	2.202.186
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(270)	(51.595)	-	(51.864)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	41.985	10.230	-	(55.725)	(3.510)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	(4.436)	(8.989)	-	(13.425)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.760.000**	**10.349.914**	**37.496.508**	**4.293.650**	**655.472**	**63.555.546**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	-	1.250.168	22.879.187	3.675.185	-	27.804.539
Αποσβέσεις	-	320.739	1.575.402	194.103	-	2.090.245
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	(27.383)	-	(27.383)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	(3.846)	(7.110)	-	(10.956)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**1.570.907**	**24.450.743**	**3.834.795**	**-**	**29.856.445**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.760.000**	**8.779.008**	**13.045.765**	**458.855**	**655.472**	**33.699.101**

Η Εταιρεία	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	9.960.000	9.934.845	34.392.211	3.802.034	1.453.840	59.542.930
Προσθήκες	-	176.495	594.471	97.292	225.058	1.093.316
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(19.980)	(134.642)	-	(154.622)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	35.563	1.275.158	300	(1.311.021)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**9.960.000**	**10.146.903**	**36.241.860**	**3.764.984**	**367.877**	**60.481.624**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	-	878.299	20.926.829	3.330.353	-	25.135.481
Αποσβέσεις	-	296.676	1.573.612	147.879	-	2.018.168
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(19.980)	(123.049)	-	(143.029)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**1.174.975**	**22.480.461**	**3.355.183**	**-**	**27.010.619**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**9.960.000**	**8.971.928**	**13.761.399**	**409.801**	**367.877**	**33.471.005**

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	9.960.000	10.146.903	36.241.860	3.764.984	367.877	60.481.624
Προσθήκες	800.000	40.044	799.593	111.901	343.321	2.094.859
Πωλήσεις και διαγραφές				(1.455)		(1.455)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις		41.985	10.230		(55.725)	(3.510)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.760.000**	**10.228.932**	**37.051.683**	**3.875.430**	**655.473**	**62.571.518**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	-	1.174.975	22.480.461	3.355.183	-	27.010.619
Αποσβέσεις		317.647	1.566.416	154.857		2.038.920
Πωλήσεις και διαγραφές				(918)		(918)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**1.492.622**	**24.046.877**	**3.509.122**	**-**	**29.048.621**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.760.000**	**8.736.310**	**13.004.806**	**366.308**	**655.473**	**33.522.897**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα ενσώματα πάγια στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου είναι ελεύθερα βαρών.

13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	588.342	1.123.599	1.711.941	588.342	1.039.330	1.627.672
Προσθήκες	-	13.458	13.458	-	5.109	5.109
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	(8)	(8)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**588.342**	**1.137.049**	**1.725.391**	**588.342**	**1.044.439**	**1.632.781**
Σωρευτικές αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	-	465.257	465.257	-	387.453	387.453
Αποσβέσεις και απομειώσεις	80.000	91.204	171.204	80.000	84.319	164.319
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	5	5	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**80.000**	**556.466**	**636.466**	**80.000**	**471.772**	**551.772**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**508.342**	**580.583**	**1.088.925**	**508.342**	**572.667**	**1.081.009**

	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	588.342	1.137.049	1.725.391	588.342	1.044.439	1.632.781
Προσθήκες	-	91.113	91.113	-	86.953	86.953
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	3.510	3.510	-	3.510	3.510
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	(2.561)	(2.561)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**588.342**	**1.229.110**	**1.817.452**	**588.342**	**1.134.902**	**1.723.244**
Σωρευτικές αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	80.000	556.465	636.465	80.000	471.772	551.772
Αποσβέσεις και απομειώσεις	35.000	89.567	124.567	35.000	83.303	118.303
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	(2.318)	(2.318)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**115.000**	**643.715**	**758.715**	**115.000**	**555.075**	**670.075**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**473.342**	**585.395**	**1.058.737**	**473.342**	**579.827**	**1.053.169**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015, στα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία περιλαμβάνονται εμπορικά σήματα ύψους Ευρώ 0,6 εκατομμυρίων περίπου με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής τα οποία αφορούν προϊόντα που εμπορεύονται στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης

επί των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίσθηκε βάσει υπολογισμού της εύλογης αξίας αυτών των στοιχείων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αποτίμησης εμπορικών σημάτων «Relief from Royalties». Η εύλογη αξία υπολογίσθηκε βάσει εκτιμήσεων των προβλεπόμενων ταμειακών ροών, οι οποίες βασίζονται σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς (business plans), που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς για τα επί μέρους άυλα περιουσιακά στοιχεία. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε προεξοφλητικό επιτόκιο 14% ποσοστό δικαιωμάτων («royalties») 2.5% και ρυθμός αύξησης των ταμειακών ροών στο διηνεκές 0,5% και προέκυψε ζημία απομείωσης ποσού Ευρώ 35.000 η οποία καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσης.

14. Υπεραξία

Η υπεραξία του Ομίλου ποσού Ευρώ 1.644.702 δημιουργήθηκε κατά την πρώτη ενοποίηση των θυγατρικών ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και Atlanta AM Sp. z o.o. ως η διαφορά μεταξύ του κόστους επένδυσης στην κάθε εταιρεία και της συμμετοχής της μητρικής Εταιρείας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών εταιρειών.

Η κάθε θυγατρική εταιρεία αποτελεί μια Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGU) η οποία αντιπροσωπεύει τη χαμηλότερη βαθμίδα, στην οποία η υπεραξία παρακολουθείται για λόγους εσωτερικής πληροφόρησης της Διοίκησης. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, έγινε έλεγχος απομείωσης επί της υπεραξίας. Η ανακτήσιμη αξία της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίσθηκε βάσει εκτίμησης της αξίας χρήσης της. Η αξία χρήσης προσδιορίσθηκε με βάση τις εξής παραδοχές :

- Οι μελλοντικές ροές υπολογίστηκαν με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο της κάθε θυγατρικής εταιρείας.
- Το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών που χρησιμοποιήθηκε ήταν 14% για την ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και 11% για την Atlanta AM Sp. z o.o..
- Ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε ήταν 0.5% για την ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και 2.5% για την Atlanta AM Sp. z o.o..

Από τον έλεγχο απομείωσης δεν προέκυψε ζημία απομείωσης επί της υπεραξίας. Η Διοίκηση εκτιμά ότι κάθε λογικά πιθανή μεταβολή σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω βασικές υποθέσεις δε θα έχει ως αποτέλεσμα το ανακτήσιμο ποσό να υπολείπεται σημαντικά της λογιστικής αξίας.

15. Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Η κίνηση των Συμμετοχών για την Εταιρεία έχει ως εξής:

	2016	**2015**
Υπόλοιπο έναρξης	2.265.110	2.265.110
Επενδύσεις	812.150	-
Πρόβλεψη απομείωσης συμμετοχής	-	-
Υπόλοιπο λήξης	**3.077.260**	**2.265.110**

Το 2016 η Εταιρεία ανέλαβε την πλήρη κάλυψη της αύξησης του Μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής Atlanta AM Sp. z o.o. καταβάλλοντας ποσό € 812.150. Αυτό είχε σαν συνέπεια την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής στο 93,039% (2015: 87,625%).

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ποσοστό συμμετοχής		**Χώρα**	**Αξία συμμετοχών**	
Επωνυμία	**2016**	**2015**	**εγκατάστασης**	**2016**	**2015**
Atlanta Am Sp. z o.o.	93,039%	87,625%	Πολωνία	2.520.796	1.708.646
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	51,000%	51,000%	Ελλάδα	556.464	556.464
MEDITERRANEAN FOODS A.E.	49,000%	49,000%	Ελλάδα	3.157.896	3.157.896
MEDITERRANEAN FOODS A.E.	Πρόβλεψη απομείωσης συμμετοχής			(3.157.896)	(3.157.896)
Σύνολο				**3.077.260**	**2.265.110**

Η Διοίκηση της Εταιρείας προέβη σε έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της εξαιτίας της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Το ανακτήσιμο ποσό των συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες εκτιμήθηκε βάσει της αξίας χρήσης των επενδύσεων. Η αξία χρήσης προσδιορίσθηκε με βάση τις εξής παραδοχές :

- Οι μελλοντικές ροές υπολογίστηκαν με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο των θυγατρικών εταιρειών για την επόμενη πενταετία.
- Το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών που χρησιμοποιήθηκε ήταν 14% για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και 11% για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.
- Ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε ήταν 0.5% για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και 2.5% για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.

Από τον έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. η Εταιρεία έχει σχηματίσει πρόβλεψη απομείωσης της συμμετοχής της στη MEDITERRANEAN FOODS A.E.. Η Εταιρεία βρίσκεται από το 2009 σε δικαστική διαμάχη με την MEDITERRANEAN FOODS A.E.. Σχετική αναφορά για την δικαστική υπόθεση γίνεται στην σημείωση 28 – Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Δοθείσες εγγυήσεις	49.705	110.905	49.074	110.274
Σύνολο	**49.705**	**110.905**	**49.074**	**110.274**

Οι δοθείσες εγγυήσεις αφορούν εγγυήσεις ενοικίων και δημοσίων οργανισμών.

17. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Εμπορεύματα	2.631.817	2.015.071	1.903.344	1.359.807
Προϊόντα έτοιμα	2.905.701	3.315.157	2.848.494	3.272.447
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	8.800.671	8.440.569	8.755.315	8.388.949
Λοιπά αποθέματα	444.694	163.712	444.694	163.400
Σύνολο	**14.782.883**	**13.934.509**	**13.951.846**	**13.184.603**

18. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Απαιτήσεις από πελάτες	16.090.111	16.617.159	15.296.497	16.256.964
Ελληνικό Δημόσιο - Απαιτήσεις από φόρους	152.859	799.973	152.859	799.973
Λοιπές απαιτήσεις	670.580	838.326	382.797	446.135
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων	(1.852.266)	(772.329)	(1.749.203)	(649.203)
Σύνολο	**15.061.284**	**17.483.129**	**14.082.950**	**16.853.869**

Η κίνηση των προβλέψεων για την απομείωση των απαιτήσεων αναλύεται ως ακολούθως:

	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	772.329	442.511	649.203	199.203
Απομείωση χρήσης (σημείωση 29)	1.100.000	458.978	1.100.000	450.000
Διαγραφές απαιτήσεων - Αντιστροφή πρόβλεψης	(16.109)	(131.994)	-	-
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	(3.954)	2.833		
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**1.852.266**	**772.329**	**1.749.203**	**649.203**

Για την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο και για την πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων γίνεται αναφορά στη σημείωση 29.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Τραπεζικές καταθέσεις	2.421.795	2.926.043	2.262.310	2.633.050
Μετρητά	77.436	468.193	47.498	447.516
Σύνολο	**2.499.231**	**3.394.236**	**2.309.808**	**3.080.566**

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίου και η αντίστοιχη ανάλυση ευαισθησίας χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων αναλύονται στη σημείωση 29.

20. Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται από κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα μιας ψήφου ανά μετοχή στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων. Αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου γίνονται κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Την 31 Δεκεμβρίου 2016 το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανήρχετο σε Ευρώ 5.783.840 (31 Δεκεμβρίου 2015: Ευρώ 5.783.840) διαιρούμενο σε 3.908.000 μετοχές (31 Δεκεμβρίου 2015: 3.908.000 μετοχές) ονομαστικής αξίας Ευρώ 1,48 (σε απόλυτο ποσό) η κάθε μία.

Κίνηση αριθμού μετοχών:

	2016	2015
Εκδοθείσες μέχρι την 1η Ιανουαρίου	3.908.000	3.908.000
Νέες μετοχές	-	-
Εκδοθείσες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου πλήρως εξοφλημένες	**3.908.000**	**3.908.000**

21. Μερίσματα

Κατά την διάρκεια της παρούσας χρήσης η Εταιρεία πραγματοποίησε διανομή μερισμάτων Ευρώ 1.350.214 μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Κατά την διάρκεια της παρούσας χρήσης οι εταιρείες του Ομίλου πραγματοποίησαν διανομή μερισμάτων σε μετόχους εκτός Ομίλου ύψους Ευρώ 1.411.084 μετά από αποφάσεις των Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων των εταιρειών του Ομίλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του 2016 που θα πραγματοποιηθεί την 12 Ιουνίου 2017, την διανομή μερίσματος ως ακολούθως:

	2016	2015
Ευρώ 0,1535 ανά μετοχή (31 Δεκεμβρίου 2015: Ευρώ 0,3455)	**599.878**	**1.350.214**

Δεν υπάρχουν φορολογικές επιπτώσεις για τα ανωτέρω μερίσματα.

22. Αποθεματικά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Τακτικό αποθεματικό	1.927.947	1.927.947	1.927.947	1.927.947
Λοιπά αποθεματικά	21.009.782	20.939.402	21.009.782	20.939.402
Αποθεματικό μετατροπής από ξένο νόμισμα	819	21.991		
Σύνολο	**22.938.548**	**22.889.340**	**22.937.729**	**22.867.349**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με την Ελληνική εταιρική νομοθεσία, οι ανώνυμες εταιρείες έχουν υποχρέωση να σχηματίζουν Τακτικό Αποθεματικό ύψους τουλάχιστον 5% επί των ετησίων καθαρών κερδών τους, όπως προκύπτουν από τα λογιστικά τους βιβλία, έως ότου φθάσει στο ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό δεν επιτρέπεται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της Εταιρείας και μπορεί μόνο να καλύψει πιθανές ζημίες, εάν προκύψουν. Το υφιστάμενο Τακτικό Αποθεματικό καλύπτει το ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου οπότε δεν υπάρχει ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθεματικού (σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού 2015: Ευρώ 85.201).

Λοιπά αποθεματικά

Τα Λοιπά Αποθεματικά κυρίως αφορούν αφορολόγητα αποθεματικά και αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο. Τα αποθεματικά αυτά δεν πρόκειται να διανεμηθούν στο άμεσο μέλλον και ως εκ τούτου δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενος φόρος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρότυπο 12.

23. Δανειακές υποχρεώσεις

Η παρούσα σημείωση παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τους συμβατικούς όρους των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου, οι οποίες αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων, των συναλλαγματικών κινδύνων και τον κίνδυνο ρευστότητας, γίνεται αναφορά στη σημείωση 29.

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες για τις δανειακές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015:

Ο Όμιλος	Σημείωση	Νόμισμα	Έτος λήξης	2016		2015	
				Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Ομολογιακό δάνειο 2012 - € 3.000.000	(i)	EUR	2016	-	-	2.100.000	2.100.000
Δάνειο ΕΤΕπ 2016 - € 2.000.000	(ii)	EUR	2018	2.000.000	2.000.000	-	-
Μακροπρόθεσμο δάνειο 2012 - € 750.000	(iii)	EUR	2017	155.611	155.611	300.000	300.000
Κεφάλαιο Κινήσεως	(iv)	EUR	-	2.407.815	2.407.815	7.536.770	7.536.770
Κεφάλαιο Κινήσεως	(v)	PLN	-	2.726	2.726	153.603	153.603
Σύνολο χρηματοδότησης				4.566.152	4.566.152	10.090.373	10.090.373

Η Εταιρεία	Σημείωση	Νόμισμα	Έτος λήξης	2016		2015	
				Ονομαστική Αξία	Λογιστική Αξία	Ονομαστική Αξία	Λογιστική Αξία
Ομολογιακό δάνειο 2012 - € 3.000.000	(i)	EUR	2016	-	-	2.100.000	2.100.000
Δάνειο ΕΤΕπ 2016 - € 2.000.000	(ii)	EUR	2018	2.000.000	2.000.000	-	-
Κεφάλαιο Κινήσεως	(iv)	EUR	-	2.407.815	2.407.815	7.536.770	7.536.770
Σύνολο χρηματοδότησης				4.407.815	4.407.815	9.636.770	9.636.770

(i) Ομολογιακό δάνειο ποσού Ευρώ 3.000.000 εκδόσεως 2012 και λήξεως 2016 με σταθερό επιτόκιο και αποπληρωμή σε εξαμηνιαίες δόσεις με δυνατότητα προπληρωμής. Το δάνειο αποπληρώθηκε εντός της κλειόμενης χρήσης.

(ii) Δάνειο ποσού Ευρώ 2.000.000 μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 24μηνης διάρκειας, λήξεως 2018 με σταθερό επιτόκιο και αποπληρωμή στην λήξη με δυνατότητα προπληρωμής.

(iii) Μακροπρόθεσμο δάνειο κεφαλαίου κίνησης Ευρώ 750.000 έτους 2012 με κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου) και αποπληρωμή σε τριμηνιαίες δόσεις με δυνατότητα προπληρωμής.

(iv) Βραχυπρόθεσμο δάνειο κεφαλαίου κίνησης με κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου)

(v) Βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κίνησης από αλληλόχρεο λογαριασμό με σταθερό επιτόκιο.

Οι συμβάσεις των ομολογιακών δανείων ορίζουν συγκεκριμένες περιπτώσεις που συνιστούν παράλειψη εκπλήρωσης συμβατικής υποχρέωσης και αποτελούν γεγονότα καταγγελίας, όπως ενδεικτικά: Μη πληρωμή των οφειλόμενων σύμφωνα με τη σύμβαση, μεταβίβαση σημαντικών περιουσιακών στοιχείων ή συγχώνευση ή εξαγορά χωρίς την έγκριση των ομολογιούχων.

Επιπλέον, υποχρεώνουν τον Όμιλο και την Εταιρεία να τηρεί χρηματοοικονομικούς δείκτες όπως Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια, EBITDA προς Χρεωστικούς τόκους και Συνολικός τραπεζικός δανεισμός προς Πωλήσεις εντός συγκεκριμένων ορίων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι συνεπείς με τους όρους και τους περιορισμούς των δανειακών συμβάσεων.

Σχετικά με τα χρηματοοικονομικά έξοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2016 και 2015, παρατίθεται αναφορά στη σημείωση 10.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού για την Εταιρεία ανήλθε σε 4,10%, ενώ το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού για τις εταιρείες του Ομίλου ανήλθε σε 4,20%.

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων αναλύεται στη σημείωση 29.

24. Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την Ελληνική εργατική νομοθεσία, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα έχουν την υποχρέωση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να αποζημιώσουν τους υπαλλήλους τους όταν συνταξιοδοτούνται. Η σχετική νομοθεσία καθορίζει το εφ' άπαξ ποσό της αποζημίωσης που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι κατά τη συνταξιοδότησή τους, που συνήθως εξαρτάται από κάποιους παράγοντες, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και οι αποδοχές τους. Αυτή η υποχρέωση αποτελεί υποχρέωση καθορισμένων παροχών. Αντίστοιχη υποχρέωση προς τους εργαζομένους της υπάρχει και για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**1.285.885**	**1.270.345**	**1.275.992**	**1.260.364**
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	58.152	47.510	58.152	47.253
Χρεωστικοί τόκοι	25.902	24.343	25.903	24.343
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(202.111)	(52.275)	(202.111)	(52.275)
Επιπλέον παροχές σε εργαζομένους	124.141	32.602	114.592	32.602
Αναλογιστικές ζημίες	35.235	(36.295)	35.235	(36.295)
Διαφορές μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	(79)	(5)		
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έχει ως ακολούθως:

	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**1.285.885**	**1.270.345**	**1.275.992**	**1.260.364**
Παροχές που πληρώθηκαν απευθείας από τον εργοδότη	(202.111)	(52.275)	(202.111)	(52.275)
Σύνολο καταχωρημένης δαπάνης στα αποτελέσματα (σημείωση 6)	208.195	104.455	198.647	104.198
Αναλογιστικές ζημίες στα λοιπά αποτελέσματα	35.235	(36.295)	35.235	(36.295)
Διαφορές μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	(79)	(5)		
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αναλύονται ως εξής:

	2016	2015	2016	2015
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	58.152	47.510	58.152	47.253
Χρεωστικοί τόκοι	25.903	24.343	25.903	24.343
Επιπλέον παροχές σε εργαζομένους	124.140	32.602	114.592	32.602
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία (σημείωση 6)	208.195	104.455	198.647	104.198

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι εξής:

	2016	2015	2016	2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,61%	1,95%	1,61%	2,03%
Πληθωρισμός	1,75%	2,00%	1,75%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,75%	3,00%	2,75%	3,00%
Μέσος όρος εναπομένουσας μελλοντικής εργασιακής ζωής	15,14	16,00	14,58	15,44

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα βασίζονται στον πίνακα που είναι αποδεκτός από την αρμόδια Ελληνική κυβερνητική υπηρεσία, η οποία επιθεωρεί τα Ελληνικά συνταξιοδοτικά αποθεματικά. Ο πίνακας ονομάζεται EVK2000 και βασίζεται στα ποσοστά θνησιμότητας της Ελβετίας.

Ιστορικά Στοιχεία Καθαρής Υποχρέωσης	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992
Σύνολο	1.327.125	1.286.225	1.307.763	1.275.992

25. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναγνωριζόμενες Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις του Ομίλου κατανέμονται ως ακολούθως:

	Απαιτήσεις		Υποχρεώσεις		Καθαρό ποσό	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-	5.636.425	5.633.590	5.636.425	5.633.590
Πρόβλεψη αποζημίωσης πρ/κού	(379.251)	(370.038)	-	-	(379.251)	(370.038)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(337.525)	(21.282)	-	319	(337.525)	(20.962)
Λοιπά στοιχεία	(146.481)	(145.111)	6.218	27.492	(140.263)	(117.619)
Συνολικές φορολογικές (απαιτήσεις) / υποχρεώσεις	**(863.257)**	**(536.430)**	**5.642.643**	**5.661.402**	**4.779.386**	**5.124.972**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.030.694	602.777	120	5.633.590
Πρόβλεψη Αποζημίωσης πρ/κού	(327.695)	(52.869)	10.526	(370.038)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(24.167)	3.320	(115)	(20.962)
Λοιπά στοιχεία	(141.275)	23.900	(244)	(117.618)
	4.537.556	**577.128**	**10.287**	**5.124.972**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.633.590	3.171	(336)	5.636.425
Πρόβλεψη Αποζημίωσης πρ/κού	(370.038)	1.005	(10.218)	(379.251)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(20.962)	(317.244)	681	(337.525)
Λοιπά στοιχεία	(117.619)	(26.380)	3.736	(140.263)
	5.124.972	**(339.448)**	**(6.137)**	**4.779.386**

Οι αναγνωριζόμενες Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις της Εταιρείας κατανέμονται ως ακολούθως:

	Απαιτήσεις		**Υποχρεώσεις**		**Καθαρό ποσό**	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-	5.631.915	5.621.711	5.631.915	5.621.711
Πρόβλεψη αποζημίωσης Πρ/κού	(379.251)	(370.038)	-	-	(379.251)	(370.038)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(319.000)	-	-	-	(319.000)	-
Λοιπά στοιχεία	(123.167)	-	-	25.494	(123.167)	25.494
Συνολικές φορολογικές (απαιτήσεις) / υποχρεώσεις	**(821.418)**	**(370.038)**	**5.631.915**	**5.647.205**	**4.810.497**	**5.277.167**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.014.411	607.300	-	5.621.711
Πρόβλεψη αποζημίωσης πρ/κού	(327.695)	(52.869)	10.526	(370.038)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	-	-	-
Λοιπά στοιχεία	(1.663)	27.158	-	25.494
	4.685.053	**581.589**	**10.526**	**5.277.167**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.621.711	10.204	-	5.631.915
Πρόβλεψη αποζημίωσης πρ/κού	(370.038)	1.005	(10.218)	(379.251)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	(319.000)	-	(319.000)
Λοιπά στοιχεία	25.494	(148.661)	-	(123.167)
	5.277.167	**(456.453)**	**(10.218)**	**4.810.497**

26. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2016	2015	2016	2015
Προμηθευτές και λοιποί πιστωτές	5.682.342	4.589.852	5.038.426	4.067.893
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	590.807	528.874	590.807	528.874
Λοιποί προμηθευτές και δουλευμένα έξοδα	970.469	1.526.433	867.602	1.409.218
Σύνολο	7.243.618	6.645.159	6.496.835	6.005.985

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο ρευστότητας σχετικά με τους προμηθευτές και τις λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται στη σημείωση 29.

27. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης και αποκλειστικοί μέτοχοί του.
Οι συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη της Διοίκησης έχουν ως εξής:

Παροχές σε μέλη της Διοίκησης:	**2016**	**2015**
Αμοιβές Μελών Δ.Σ. και ανώτατων διευθυντικών στελεχών	1.293.700	718.115
Σύνολο	**1.293.700**	**718.115**

Ως συνδεμένα μέρη της Εταιρείας θεωρούνται οι θυγατρικές της (σημείωση 15), η συνδεμένη εταιρεία ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ. καθώς επίσης και τα μέλη της Διοίκησης και αποκλειστικοί μέτοχοί της.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Βραχυπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις από:	**2016**	**2015**
Atlanta A.M. Sp. z o.o.	706.121	1.032.043
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	907.241	767.648
Σύνολο	**1.613.362**	**1.799.690**

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε:	**2016**	**2015**
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	135.186	208.754
Σύνολο	**135.186**	**208.754**

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Πωλήσεις αγαθών και λοιπά έσοδα:	**2016**	**2015**
ATLANTA A.M. Sp.z.o.o	1.793.099	1.912.053
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	32.130	38.250
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	2.503.528	2.083.066
Σύνολο	**4.328.757**	**4.033.369**

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών:	**2016**	**2015**
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	927.823	1.041.783
Σύνολο	**927.823**	**1.041.783**

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με αυτές απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με τα μέλη της Διοίκησης έχουν ως εξής:

Παροχές σε μέλη της Διοίκησης:	**2016**	**2015**
Αμοιβές Μελών Δ.Σ. και ανώτατων διευθυντικών στελεχών	1.054.319	519.703
Σύνολο	**1.054.319**	**519.703**

28. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις από μισθώσεις: Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία είχαν διάφορες μη ακυρώσιμες συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης που αφορούν την ενοικίαση μεταφορικών μέσων και κτιρίων και λήγουν σε διάφορες ημερομηνίες έως το 2021.

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως ακολούθως:

Έτος	**Ο Όμιλος** **Λειτουργικές Μισθώσεις**	**Η Εταιρεία** **Λειτουργικές Μισθώσεις**
Έως ένα έτος	258.802	229.657
Ένα έως πέντε έτη	405.279	402.553
Πάνω από πέντε έτη	-	-
Σύνολο ελάχιστων δεσμεύσεων ενοικίων	664.081	632.210

Τα συνολικά έξοδα λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν σε Ευρώ 406.220 (2015: Ευρώ 429.094) και της Εταιρείας ανέρχονταν σε Ευρώ 219.335 (2015: Ευρώ 194.677) αντίστοιχα και συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι «Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων» (σημείωση 7)

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Η Εταιρεία βρίσκεται από το 2009 σε δικαστική διαμάχη με τη Mediterranean Foods A.E. («Mediterranean Foods»). Πιο συγκεκριμένα, η δεύτερη, κατήγγειλε την υφιστάμενη από το 2008 σύμβαση αποκλειστικής διανομής από την Εταιρεία των προϊόντων BRAVA και DELICIA, διεκδικώντας την αποπληρωμή τιμολογίων συνολικής αξίας Ευρώ 1,7 εκατομμυρίων πλέον αποζημίωσης για τόκους. Επί της ανωτέρω δέσμευσης, εκδόθηκε τον Μάιο του 2015 η υπ' αριθμό 1942/2015 απόφαση του Εφετείου Αθηνών που ακύρωσε τελεσίδικα τις σχετιζόμενες διαταγές πληρωμής δικαιώνοντας την Εταιρεία μας. Λόγω της μονομερούς λύσης της σύμβασης διανομής, έχουν υποβληθεί αγωγές και από την Εταιρεία κατά της Mediterranean Foods και των μετόχων της, όπου στην παρούσα φάση εκκρεμούν οι αποφάσεις των αρμόδιων δικαστηρίων, για ζητήματα αποζημιώσεων συνολικής αξίας Ευρώ 1,4 εκατομμυρίων καθώς και για την έκδοση πιστωτικών τιμολογίων συνολικής αξίας Ευρώ 0,6 εκατομμυρίων από την Mediterranean Foods για εκπτώσεις που χορήγησε η Εταιρεία προς πελάτες σύμφωνα με τη σύμβαση διανομής. Οι αγωγές συζητήθηκαν στις 22 Φεβρουαρίου 2017 και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Η Διοίκηση της Εταιρείας, έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στην Ελληνική Δικαιοσύνη είναι βέβαιη ότι θα δικαιωθεί για τη ζημιά που έχει υποστεί από τη συγκεκριμένη υπόθεση.

Τον Δεκέμβριο του 2014 η Επιτροπή Ανταγωνισμού (η "Επιτροπή") ξεκίνησε έρευνα μετά από καταγγελία τρίτου διανομέα για πιθανές παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 του Ν. 703/77 από την Εταιρεία. Η Επιτροπή έχει ζητήσει και έχει λάβει πλήθος εγγράφων και στοιχείων που αφορούν τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Τον Αύγουστο του 2015 κατετέθη από την Εταιρεία υπόμνημα με αίτημα την απόρριψη της καταγγελίας και έως σήμερα δεν υπάρχει περεταίρω εξέλιξη. Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της καταγγελίας καθώς και των στοιχείων που έχει στείλει στην Επιτροπή, θεωρεί τις κατηγορίες ως αβάσιμες και είναι βέβαιη ότι τα στοιχεία αυτά θα αξιολογηθούν ως επαρκή από την Επιτροπή και η υπόθεση αυτή δε θα έχει συνέχεια.

29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι εκτεθειμένοι στους ακόλουθους κινδύνους από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων:

- πιστωτικός κίνδυνος
- κίνδυνος ρευστότητας
- κίνδυνος αγοράς
- λειτουργικός κίνδυνος

Αυτή η σημείωση παρουσιάζει τις πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, τους στόχους του, τις πολιτικές και τις διαδικασίες για τη μέτρηση και διαχείριση του κινδύνου και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περαιτέρω ποσοτικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται καθ' όλη την έκταση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει τη γενική ευθύνη για την καθιέρωση και την εποπτεία του πλαισίου για τη διαχείριση του κινδύνου του Ομίλου και της Εταιρείας. Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει ως στόχο τον περιορισμό των προαναφερθεισών κινδύνων από τη συνεχή λειτουργία και τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν συσταθεί για τον εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και η Εταιρεία ώστε να καθορισθούν τα κατάλληλα όρια κινδύνων και οι διαδικασίες ελέγχου επί αυτών, καθώς και για την παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα συστήματα εξετάζονται τακτικά για να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία, μέσω της εκπαίδευσης και των προτύπων διοίκησης, στοχεύει στο να αναπτύξει ένα πειθαρχημένο και εποικοδομητικό περιβάλλον ελέγχου, στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι να καταλαβαίνουν τους ρόλους και τις υποχρεώσεις τους και στο οποίο η ανάληψη των κινδύνων και των σχετικών αντίμετρων που μειώνουν τους κινδύνους να ορίζεται σαφώς.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για τον Όμιλο και την Εταιρεία, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τους πελάτες. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημείωση	2016	2015	2016	2015
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	49.705	110.905	49.074	110.274
Εμπορικές απαιτήσεις	18	14.237.845	15.844.830	13.547.294	15.607.760
Λοιπές απαιτήσεις	18	670.580	838.326	382.797	446.136
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	19	2.499.231	3.394.236	2.309.808	3.080.566
		17.457.361	20.188.297	16.288.973	19.244.736

Απαιτήσεις από πελάτες

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Ωστόσο, λαμβάνονται υπόψη επίσης, τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου και της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης των υποχρεώσεων του κλάδου και της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας αγοράς, στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, καθώς αυτοί οι παράγοντες μπορεί να έχουν επίδραση επί του πιστωτικού κινδύνου, δεδομένης της παρούσας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Εταιρεία, λειτουργεί σε ολόκληρη την εγχώρια αγορά, επομένως, γεωγραφικά, δεν υπάρχει καμία συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Εκτός από τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία άλλη σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σχετικά με τους πελάτες.

Τα ακίνητα υπόλοιπα προκύπτουν κυρίως από προβλήματα πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, διαφωνίες με τους πελάτες ή απάτη. Η Εταιρεία έχει καθιερώσει μια πολιτική πιστωτικού ελέγχου που ορίζει

ότι όλοι οι νέοι πελάτες υποβάλλονται σε πιστωτικό έλεγχο πριν από τη συνεργασία μαζί τους. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους και ασφαλίζονται σε αναγνωρισμένη εταιρεία του κλάδου ασφάλισης πιστώσεων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνουν επίσης εγγυητικές επιστολές από τους πελάτες προκειμένου να περιοριστεί ο πιστωτικός κίνδυνος.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρούν πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση των υφιστάμενων ζημιών σχετικά με τις απαιτήσεις. Η πρόβλεψη απομείωσης αποτελείται από προβλέψεις που αφορούν σε συγκεκριμένους πελάτες. Το συνολικό τμήμα της πρόβλεψης απομείωσης καθορίζεται βάσει ιστορικών στοιχείων στατιστικών πληρωμής για παρόμοιους πελάτες. Ένας λογαριασμός πρόβλεψης χρησιμοποιείται για να καταγράψει τις ζημίες απομείωσης εκτός αν ο Όμιλος και η Εταιρεία θεωρούν ότι καμία αποκατάσταση του οφειλόμενου απομειωμένου ποσού δεν είναι δυνατή, οπότε τα ποσά θεωρούνται μη ανακτήσιμα και διαγράφονται άμεσα έναντι των αντίστοιχων λογαριασμών πελατών, και λαμβάνοντας υπ' όψη την ισχύουσα νομοθεσία.

Η παλαιότητα των εμπορικών απαιτήσεων και η σχετική πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση
	2016	2016	2015	2015	2016	2016	2015	2015
Μη ληξιπρόθεσμα	12.487.150	-	15.095.433	-	11.991.082	-	15.109.027	-
Ληξιπρόθεσμα για 0-30 μέρες	1.141.136	-	326.170	-	948.250	-	148.962	-
Ληξιπρόθεσμα για 31-120 μέρες	205.500	63.781	808.848	416.148	197.497	57.418	765.920	416.148
Ληξιπρόθεσμα για 121-150 μέρες	-	-	17.254	-	-	-	-	-
Ληξιπρόθεσμα πέραν των 150 ημερών	2.256.325	1.788.485	369.455	356.180	2.159.668	1.691.786	233.055	233.055
	16.090.111	1.852.266	16.617.159	772.329	15.296.497	1.749.203	16.256.964	649.203

Για την κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης αναφορικά με τις απαιτήσεις, γίνεται αναφορά στη σημείωση 18. Η συνολική πρόβλεψη ως ποσοστό των συνολικών ακαθάριστων απαιτήσεων του Ομίλου ανήλθε σε 11,51% και της Εταιρείας σε 11,44% την 31 Δεκεμβρίου 2016 και σε 4,65% και σε 3,99% αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2015. Κατά τη χρήση 2016 σχηματίσθηκε από τον Όμιλο και την Εταιρεία επιπλέον πρόβλεψη ποσού Ευρώ 1.458.398 και Ευρώ 1.100.000 αντίστοιχα. Ο Όμιλος και η Εταιρεία πιστεύουν ότι ποσά που δεν έχουν απομειωθεί, αλλά είναι σε καθυστέρηση, είναι δυνατό να εισπραχθούν, βασιζόμενοι στην ιστορική συμπεριφορά των πληρωμών και εκτεταμένες αναλύσεις για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των συγκεκριμένων πελατών και την ικανότητα πληρωμής. Με βάση τα ιστορικά ποσοστά αθέτησης πληρωμών και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν ότι, εκτός από τα παραπάνω, δεν απαιτείται περαιτέρω πρόβλεψη επισφαλειών, όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέχουν χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών ύψους Ευρώ 2.499.231 (2015: Ευρώ 3.394.236) και Ευρώ 2.309.808 (2015: Ευρώ 3.080.556) αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση τους στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ως πολιτική να παρέχουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις μόνο σε θυγατρικές εταιρείες. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που έχουν χορηγηθεί από την Εταιρεία ανέρχονται σε Ευρώ 750.000.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τους, οι οποίες διακανονίζονται με την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η προσέγγιση του Ομίλου και της Εταιρείας στη διαχείριση της ρευστότητας είναι να εξασφαλίσουν, κατά το

μέγιστο δυνατό, ότι θα έχουν πάντα την επαρκή ρευστότητα για να τακτοποιούν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπό κανονικές και μη συνθήκες, χωρίς να υποστούν μη αποδεκτές απώλειες ή κίνδυνο ζημίας της φήμης τους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας. Αυτές οι πρακτικές εξετάζουν την ωριμότητα τόσο των περιουσιακών στοιχείων (π.χ. λογαριασμοί εισπρακτέοι, λοιπά περιουσιακά στοιχεία) όσο και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των προβλεπόμενων λειτουργικών ταμειακών ροών. Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να διατηρούν μια ισορροπία μεταξύ της συνέχισης της χρηματοδότησης και της ευελιξίας.

Επίσης, ο Όμιλος διατηρεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 γραμμές πίστωσης (μη εγγυημένες) ύψους Ευρώ 19 εκατομμυρίων περίπου, προς εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων κίνησης από τα οποία έχει χρησιμοποιήσει πιστώσεις ποσού Ευρώ 4,6 εκατομμυρίων περίπου.

Η Εταιρεία διατηρεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 γραμμές πίστωσης (μη εγγυημένες) ύψους Ευρώ 18 εκατομμυρίων περίπου, προς εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων κίνησης από τα οποία έχει χρησιμοποιήσει πιστώσεις ποσού Ευρώ 4,4 εκατομμυρίων περίπου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν στενά τη ρευστότητά τους σε μηνιαία βάση για να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα κάλυψης των υποχρεώσεών τους.

Τα ακόλουθα είναι οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένων των κατ' εκτίμηση πληρωμών τόκων και αποκλείοντας την επίδραση των συμφωνιών συμψηφισμού:

Ο Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2016	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	4.566.152	5.156.520	2.759.700	2.396.820	-
Φόρος εισοδήματος	1.127.639	1.127.639	1.127.639	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	7.243.618	7.243.618	7.243.618	-	-
Σύνολο	12.937.409	13.527.777	11.130.957	2.396.820	

31 Δεκεμβρίου 2015	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	10.090.373	10.450.651	10.123.831	326.820	-
Φόρος εισοδήματος	445.237	445.237	445.237	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	6.645.159	6.645.159	6.645.159	-	-
Σύνολο	17.180.769	17.541.047	17.214.227	326.820	-

Η Εταιρεία

31 Δεκεμβρίου 2016	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	4.407.815	4.603.194	2.533.194	2.070.000	-
Φόρος εισοδήματος	1.136.864	1.136.864	1.136.864	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	6.496.835	6.496.835	6.496.835	-	-
Σύνολο	12.041.514	12.236.894	10.166.894	2.070.000	

31 Δεκεμβρίου 2015	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	9.636.770	9.897.325	9.897.325	-	-
Φόρος εισοδήματος	439.553	439.553	439.553	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	6.005.985	6.005.985	6.005.985	-	-
Σύνολο	16.082.308	16.342.863	16.342.863	-	

Οι ταμειακές ροές που περιλαμβάνονται στην ανάλυση των ληξιπρόθεσμων οφειλών δεν αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν πολύ νωρίτερα, ή σε πολύ διαφορετικά ποσά από αυτά που αναφέρονται.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο των αλλαγών σε τιμές πρώτων υλών, συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Η Διοίκηση εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς και τις πιθανές επιπτώσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εκτίθενται στις μεταβολές των τιμών των πρώτων υλών. Συγκεκριμένα, η κερδοφορία του Ομίλου και της Εταιρείας μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η βασική πρώτη ύλη, δηλαδή το σιτάρι, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρείες του κλάδου. Η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα και την ποιότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σχετικά σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες, διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα λόγω μειωμένης παραγωγής ή ανεπάρκειας κατάλληλης ποιότητας. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Ως εκ τούτου η έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο αξιολογείται ως αυξημένη και για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να περιορίσει την έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο μέσω ειδικών συμφωνιών με τους προμηθευτές της.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς οι πωλήσεις προϊόντων και αγορές περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλα τα τοκοφόρα δάνεια της καθώς και οι τόκοι των δανείων είναι επίσης σε Ευρώ. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελληνική επικράτεια. Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο προέρχεται από την δραστηριότητά του στην Πολωνία μέσω της θυγατρικής του εταιρείας Atlanta AM Sp. z.o.o. της οποίας τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Δεδομένου ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, δεν παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας για το σκοπό αυτό.

Κίνδυνος επιτοκίου

Σχετικά με τον κίνδυνο επιτοκίου, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθετούν μια πολιτική για να διασφαλίσουν ότι το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσής τους σε μεταβολές στο επιτόκιο δανεισμού είναι σε σταθερή βάση. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το μεγαλύτερο μέρος των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ήταν σε σταθερό επιτόκιο. Το επίπεδο δανεισμού του Ομίλου είναι τόσο χαμηλό που αλλαγές στο επιτόκιο δεν μπορούν να επηρεάσουν την λειτουργία του. Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δε χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να διαχειριστούν τον κίνδυνο από τις συνθήκες της αγοράς.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από πολλά αίτια, που σχετίζονται με τις διαδικασίες του Ομίλου και της Εταιρείας, το προσωπικό τους, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σκοπός του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να εξισορροπήσουν την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και την προσβολή της φήμης τους με παράλληλες συνέργειες κόστους και τον περιορισμό των διαδικασιών ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Η πρωταρχική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ελέγχων για την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η ευθύνη αυτή υποστηρίζεται από την ανάπτυξη γενικών εταιρικών προτύπων για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου στους ακόλουθους τομείς:

- Απαιτήσεις για κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένης ανεξάρτητης έγκρισης των συναλλαγών
- Απαιτήσεις για συμφωνία και παρακολούθηση των συναλλαγών
- Συμμόρφωση με ρυθμιστικές και λοιπές νομικές απαιτήσεις
- Τεκμηρίωση ελέγχων και διαδικασιών
- Απαιτήσεις για περιοδική αξιολόγηση των επιχειρησιακών κινδύνων, καθώς και επάρκεια ελέγχων και διαδικασιών για την αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίζονται
- Απαιτήσεις για υποβολή επιχειρησιακών ζημιών και προτεινόμενων διορθωτικών μέτρων
- Ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης
- Κατάρτιση και επαγγελματική ανάπτυξη
- Δεοντολογικά και επιχειρηματικά πρότυπα
- Περιορισμός του κινδύνου

Η συμμόρφωση με τα πρότυπα του Ομίλου και της Εταιρείας εξασφαλίζεται μέσω της ενεργού συμμετοχής των βασικών μετόχων της Εταιρείας στη διοίκηση και στις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Παρά την βελτίωση του περιβάλλοντος που παρατηρήθηκε στην Ελλάδα το 2016 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, εξακολουθεί να υπάρχει αυξημένη αβεβαιότητα. Οι εξελίξεις που θα σηματοδοτήσουν θετικές αλλαγές στο μακροοικονομικό και επιχειρησιακό περιβάλλον εξακολουθούν να αναμένονται, καθιστώντας ασαφή τον ορίζοντα επιστροφής της χώρας στην οικονομική σταθερότητα. Η Εταιρεία, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Εύλογες αξίες

Κάποιες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας απαιτούν τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας για τα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού. Οι εύλογες αξίες έχουν καθοριστεί για λόγους αποτίμησης ή/και γνωστοποίησης, βασισμένες στις παρακάτω μεθόδους. Όπου χρειάζεται, συμπληρωματικές πληροφορίες για τις υποθέσεις που έγιναν στον καθορισμό της εύλογης αξίας γνωστοποιούνται στις σημειώσεις που αφορούν τα συγκεκριμένα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού.

Κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης, η Εταιρεία χρησιμοποιεί μετρήσιμα μεγέθη της αγοράς, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Οι εύλογες αξίες κατατάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές μεθόδους αποτίμησης, ως εξής:

Επίπεδο 1:	Τιμές αγοράς (χωρίς προσαρμογές) για χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.
Επίπεδο 2:	Δεδομένα, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 και είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (π.χ. εξαχθέντα από τιμές).
Επίπεδο 3:	Δεδομένα που βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες ή εκτιμήσεις του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Εάν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε διαφορετικά επίπεδα της ιεράρχησης εύλογων αξιών, τότε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο σύνολό της στο ίδιο επίπεδο της ιεράρχησης με το χαμηλότερου επιπέδου δεδομένο που είναι σημαντικό για ολόκληρη την επιμέτρηση. Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της αναγνωρίζουν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών στο τέλος της περιόδου σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, εντός της οποίας συντελέστηκε η αλλαγή. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις χωρίς συγκεκριμένο επιτόκιο αποτιμώνται στο ποσό τιμολογίου, εφόσον η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη. Ενώ η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, η οποία καθορίζεται για λόγους γνωστοποίησης, υπολογίζεται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένων και των δανείων σε σταθερό επιτόκιο, του Ομίλου και της Εταιρείας δε διαφέρουν σημαντικά από τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Ιεράρχηση εύλογων αξιών

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατείχαν χρηματοοικονομικά μέσα που να αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου, είναι να διασφαλίσουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους με σκοπό την παροχή αποδόσεων στους μετόχους και οφέλη στους άλλους ενδιαφερόμενους και να διατηρούν μια βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσουν το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν μηνιαία τις δραστηριότητές που παράγονται από τις λειτουργίες τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις κεφαλαιουχικές τους ανάγκες. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν μακροπρόθεσμο δανεισμό και λειτουργικές ταμειακές ροές για την εκπλήρωση των αναγκών τους σε κεφάλαια.

Επίσης, η Ελληνική εταιρική νομοθεσία θέτει ορισμένους περιορισμούς στη διανομή των μερισμάτων και τη διατήρηση ορισμένων υποχρεωτικών αποθεματικών (σημείωση 22).

Τέλος, βάσει της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, οι εταιρείες απαιτείται να διατηρούν το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων τους στο 50% τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν μειωθεί κάτω από αυτό το επίπεδο, το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων μέσα σε έξι μήνες μετά από το τέλος της χρήσης για να αποφασίσει τις κατάλληλες ενέργειες που είναι απαραίτητες για την συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σύμφωνα με την εταιρική νομοθεσία στην Πολωνία, όταν οι σωρευμένες ζημίες ξεπερνούν το σύνολο των αποθεματικών και το 50% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι της εταιρείας θα πρέπει να

αποφασίσουν τις κατάλληλες ενέργειες που είναι απαραίτητες για την συνέχιση των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης που θα πρέπει να αναφερθούν.

Αθήνα 19 Μαΐου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΚΙΚΙΖΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΙΚΙΖΑΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΒΑΡΒΑΣΑΙΝΙΤΗΣ	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΛΑΖΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 833319/14	Α.Δ.Τ. ΑΜ 208469/15	Α.Δ.Τ. ΑΒ 616633/06 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 31078	Α.Δ.Τ. ΑΜ 172978/15 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 13474

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Ατομική και Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Ατομικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης, Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ατομικών και ενοποιημένων

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος
Document Classification: KPMG Confidential

Ορκωτοί Ελεγκτές
ΓΕΜΗ 001352601000
www.kpmg.com/gr

χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Οι φορολογικές υποχρεώσεις των θυγατρικών της Εταιρείας, όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στη Σημείωση 11 επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις, με συνέπεια να μην έχουν καταστεί οριστικές για τις χρήσεις αυτές. Η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογισθούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για το σκοπό αυτό.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

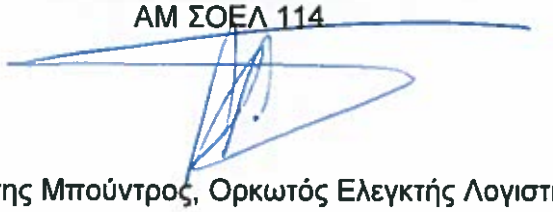
Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 19 Μαΐου 2017

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
ΑΜ ΣΟΕΛ 114



Παναγιώτης Μπούντρος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 22011